Baranić, Florijan

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:592680

Rights / Prava: In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: 2024-09-03

Repository / Repozitorij:

Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -Polytechnic of Međimurje Undergraduate and Graduate Theses Repository

MEÐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ RAČUNARSTVO

FLORIJAN BARANIĆ

PROGNOZA VREMENA NA BAZI UI ZA LOKALNO PODRUČJE

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

mr. sc. Željko Knok, v. pred.

Čakovec, srpanj 2023.

MEÐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ RAČUNARSTVO

FLORIJAN BARANIĆ

WEATHER FORECAST ON A UI BASE FOR THE LOCAL AREA

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

mr. sc. Željko Knok, v. pred.

Čakovec, srpanj 2023.

MEÐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU ODBOR ZA ZAVRŠNI RAD

Čakovec, 2. veljače 2023.

država: Republika Hrvatska Predmet: Baze podataka II-izborni

ZAVRŠNI ZADATAK br. 2022-RAČ-R-48

Pristupnik:Florijan Baranić (0313025632)Studij:Redoviti preddiplomski stručni studij RačunarstvoSmjer:Programsko inženjerstvo

Zadatak: Prognoza vremena na bazi UI za lokalno područje

Opis zadatka:

Koristeči web scraping odabrati nekoliko meto-stanica (min. 3) na lokalnom području, pratiti njihove podatke kroz priod od mjesec dana. Na osnovu prikupljenih podataka pomoću UI kreirati neuronsku mrežu koja će za navedeno razdoblje praćenja omogućiti prognozu za isto vremensko razdoblje iduće kalendarske godine. Uz pomoć Anaconda i dodatnom instalacijom potrebnih alata kao što su programski jezik Python i moduli-biblioteke koje su sastavni dio programskog jezika, a koriste se za izradu rada.

Alati:

Visual Studio Code, Web scraping, Anaconda, Python, potrebni moduli-biblioteke

Zadatak uručen pristupniku: 2. veljače 2023. Rok za predaju rada: 20. rujna 2023.

Mentop

mr/sc. Željko Knok, v. pred.

Predsjednik povjerenstva za završni ispit:

ZAHVALA

Želim se posebno zahvaliti mentoru na pomoći i usmjeravanju tijekom izrade ovog završnog rada. Zahvaljujem se i svim profesorima na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu koji su mi jako puno pomogli i zaslužni su u stjecanju mojeg znanja kroz studij.

SAŽETAK

Svaka tehnologija koja se koristi za izradu aplikacije je ukratko opisana. Predviđanje vremena je vrlo složen proces, a povratne informacije o vremenu i na lokalnom području mogu biti od koristi za mnoge ljude.

Koristeći *web scraping*, autor je odabrao 3 *meteo-stanice* na lokalnom području, a to su: Čakovec, Varaždin i Koprivnica. Prate se njihovi *podaci* u periodu od 30 dana i spremaju se u excel datoteku. Na osnovu prikupljenih podataka pomoću *UI*, kreira se *neuronska mreža* koja će za navedeno razdoblje praćenja omogućiti prognozu za isto vremensko razdoblje iduće kalendarske godine.

Autor je odabrao i koristio specifično Mlp (Multilayer Percepton) neuronsku mrežu za prognoziranje vremenskih uvjeta u budućnosti. Trenirajući i testirajući, autor je dobio najbolje rezultate s ovom neuronskom mrežom i iz tog razloga ju je odabrao, radio je u Jupyter Notebook-*u* koji je dio *Anaconda* okruženja.

Anaconda okruženje omogućuje jednostavno upravljanje i instalaciju potrebnih alata i biblioteka, kao što je programski jezik *Python*. Kroz rad su korišteni različiti moduli i biblioteke koje su sastavni dio programskog jezika *Python* i autor je opisao svaku od njih.

Uzimajući u obzir sve navedeno, pokazuje se važnost umjetne inteligencije, strojnog učenja, neuronskih mreža i *web scraping* tehnika u području prognoziranja vremena. Kombinacija ovih tehnologija omogućuje preciznije i relevantnije prognoze vremena na lokalnom području.

Budućnost tih područja donosi veliki potencijal za daljnji razvoj i primjenu naprednih tehnika kako bi se još poboljšala preciznost *prognoza* i omogućilo bolje razumijevanje vremenskih uvjeta.

Ovaj završni rad pruža temelje za daljnja istraživanja i razvoj vremenskih *prognoza* temeljenih na umjetnoj inteligenciji i strojnom učenju.

Ključne riječi: web scraping, meteo-stanice, UI, neuronska mreža, prognoza, Anaconda, Python.

Sadržaj	
1. UVOD	1
2. STROJNO UČENJE	2
2.1. Funkcioniranje strojnog učenja	2
2.2. Modeli strojnog učenja	3
2.3. Algoritmi strojnog učenja	4
2.3.1. Neuronske mreže	4
2.3.2. Linearna regresija	5
2.3.3. Logistička regresija	5
2.3.4. Grupiranje	5
2.3.5. Stabla odlučivanja	5
2.3.6. Nasumične šume	5
3. KORIŠTENI ALATI I TEHNOLOGIJE	6
3.1.Web scraping	6
3.1.1. Proces Web scrapinga	7
3.2. Neuronska mreža	7
3.2.1. Vrste neuronskih mreža	8
3.3. Anaconda	10
3.3.1. Jupyter notebook	11
3.4. Python	13
4.KORIŠTENE PYTHON BIBLIOTEKE	14
4.1 Pandas	14
4.1.1. NumPy	14
4.1.2. Matplotlib	15
4.1.3. Sklearn	

4.1.4. Tkinter	15
4.1.5. DateTime	15
4.1.6. Pillow	15
4.1.7. PyQt5	16
4.1.8. Requests	16
4.1.9. Beautiful Soup	16
4.2.0. Csv	16
5.SKUPLJANJE PODATAKA PUTEM WEB SCRAPING-A ZA APLIKACIJU	17
5.1. Automatsko dohvaćanje podataka	17
5.1.1. Spremanje dohvaćenih podataka.	19
6.FUNKCIONALNOST APLIKACIJE	20
6.1. Glavno sučelje	21
6.2. Treniranje i testiranje sučelje	23
6.2.1. Funkcije treniranje i testiranje sučelja	25
6.2. Statistika sučelje	29
6.2. Funkcije statistika sučelja	31
6.3. Vrijeme sučelje	34
6.3.1. Funkcije vrijeme sučelja	35
6.3. Vremenska prognoza sučelje	
6.3.1. Vremenska prognoza sučelje funkcije	
6.4. Treniranje-testiranje-pojedinačno	46
6.4.1. Treniranje- testiranje-pojedinačno sučelje funkcije	47
6.5. Funkcije sučelja	47
7.ZAKLJUČAK	49
8. LITERATURA	50
9.POPIS SLIKA	52

1. UVOD

Vremenska prognoza je rezultat procesa predviđanja (prognoze) stanja atmosfere za određeno mjesto i vrijeme pomoću znanosti (meteorologije) i tehnologije. Vremenska prognoza uvijek se odnosi na vrijeme u budućnosti, vremenske prognoze za prošlost nema. [12]

Vremenska prognoza je važna za mnoge ljude i industrije i ima široku primjenu u različitim područjima, kao što su poljoprivreda, transport, turizam i mnoge druge. Može uključivati informacije o oborinama, tlaku zraka, smjeru i brzini vjetra, temperaturi, vlažnosti zraka i svim drugim pojavama.

U posljednjih nekoliko desetljeća umjetna inteligencija i strojno učenje napravili su revoluciju u prognoziranju vremena. Kako strojno učenje napreduje i sve više vremenskih modela ga počinje integrirati, vremenska prognoza postat će sve točnija. [13]

Cilj završnog rada je kreirati neuronsku mrežu, trenirati ju i testirati, izraditi predikciju vremena i prikazati ju na korisničkom sučelju pomoću grafova i tablica, koja će olakšati svim industrijama i ljudima. Točne prognoze mogu pomoći ljudima u planiranju svojih aktivnosti, kao što su putovanja, aktivnosti na otvorenom, sigurnost da se pripreme za vremenske nepogode, kao što su oluje ili snježne mećave, i zdravlja zbog zagađenog zraka i povišene temperature, a industrijama da planiraju svoje aktivnosti, kao što su sadnja, berba, ribolov, izgradnja i održavanje infrastrukture i drugo. To može pomoći u poboljšanju produktivnosti, smanjenju troškova i povećanju profita.

Autor je kroz 30 dana skupljao podatke o: danu, mjestu, trenutačnoj temperaturi, oborinama, vlazi, vjetru, trenutnom vremenu, najvećoj temperaturi, najmanjoj temperaturi. Web stranica iz koje je prikupljao podatke pomoću web scraping-a: google vrijeme (weather.com).

Izrađena predikcija ima mogućnost pregleda 3 lokalna područja. Korisnik može odabrati 3 excel datoteke s podacima za navedena lokalna područja.

2. STROJNO UČENJE

Strojno učenje grana je umjetne inteligencije (AI) i računalne znanosti koja se fokusira na upotrebu podataka i algoritama za oponašanje načina na koji ljudi uče, postupno poboljšavajući njegovu točnost.[9]

Metode strojnog učenja omogućuju računalima da rade autonomno bez eksplicitnog programiranja. ML aplikacije se hrane novim podacima i mogu samostalno učiti, rasti, razvijati se i prilagođavati. [10]

Strojno učenje izvlači pronicljive informacije iz velikih količina podataka korištenjem algoritama za prepoznavanje uzoraka i učenje u iterativnom procesu. ML algoritmi koriste računalne metode za učenje izravno iz podataka, umjesto da se oslanjaju na bilo koju unaprijed određenu jednadžbu koja može poslužiti kao model. [10]

Iako strojno učenje nije novi koncept – potječe iz Drugog svjetskog rata kada je korišten Enigma Machine – mogućnost automatske primjene složenih matematičkih izračuna na sve veće količine i raznolikost dostupnih podataka relativno je novi razvoj. Danas, s porastom velikih podataka, strojno učenje postalo je ključno za rješavanje problema u brojnim područjima.[10]

Algoritmi strojnog učenja obično se izrađuju pomoću okvira koji ubrzavaju razvoj rješenja, kao što su TensorFlow i PyTorch.[9]

2.1. Funkcioniranje strojnog učenja

- Proces odlučivanja: Općenito, algoritmi strojnog učenja koriste se za predviđanje ili klasifikaciju. Na temelju nekih ulaznih podataka, koji mogu biti označeni ili neoznačeni, algoritam će proizvesti procjenu uzorka u podacima. [9]
- Funkcija pogreške: Funkcija pogreške procjenjuje predviđanje modela. Ako postoje poznati primjeri, funkcija pogreške može napraviti usporedbu za procjenu točnosti. [9]
- 3. Proces optimizacije modela: Ako se model može bolje uklopiti u podatkovne točke u skupu za obuku, tada se težine prilagođavaju kako bi se smanjila razlika između poznatog primjera i procjene modela. Algoritam će ponoviti ovaj proces "procjene i optimizacije", autonomno ažurirajući težine sve dok se ne postigne prag točnosti. [9]

2.2. Modeli strojnog učenja

Algoritmi strojnog učenja mogu se trenirati na mnogo načina, a svaka metoda ima svoje prednosti i mane. Na temelju ovih metoda i načina učenja, strojno učenje se općenito kategorizira u četiri glavne vrste:

2.2.1.Nadzirano strojno učenje

Ova vrsta ML-a uključuje nadzor, gdje se strojevi obučavaju na označenim skupovima podataka i omogućava im se predviđanje rezultata na temelju pružene obuke. Označeni skup podataka navodi da su neki ulazni i izlazni parametri već mapirani. Dakle, stroj se trenira s ulazom i odgovarajućim izlazom. Napravljen je uređaj za predviđanje ishoda pomoću skupa testnih podataka u sljedećim fazama. [10]

Na primjer, razmotrite ulazni skup podataka slika papige i vrane. U početku se stroj obučava da razumije slike, uključujući boju, oči, oblik i veličinu papige i vrane. Nakon treninga daje se ulazna slika papige, a od stroja se očekuje da identificira objekt i predvidi rezultat. Istrenirani stroj provjerava različite značajke objekta, kao što su boja, oči, oblik itd., na ulaznoj slici, kako bi napravio konačno predviđanje. Ovo je proces identifikacije objekta u nadziranom strojnom učenju. [10]

Primarni cilj tehnike nadziranog učenja je mapiranje ulazne varijable (a) s izlaznom varijablom (b). [10]

2.2.2. Strojno učenje bez nadzora

Učenje bez nadzora odnosi se na tehniku učenja koja je lišena nadzora. Ovdje se stroj obučava korištenjem neoznačenog skupa podataka i omogućeno mu je predviđanje rezultata bez ikakvog nadzora. Algoritam za učenje bez nadzora ima za cilj grupirati nerazvrstani skup podataka na temelju sličnosti, razlika i uzoraka ulaza. [10]

Na primjer, razmotrite ulazni skup podataka slika posuda pune voća. Ovdje slike nisu poznate modelu strojnog učenja. Kada unosimo skup podataka u ML model, zadatak modela je identificirati uzorak objekata, kao što su boja, oblik ili razlike koje se vide na ulaznim slikama i kategorizirati ih. Nakon kategorizacije, stroj predviđa izlaz dok se testira s testnim skupom podataka. [10]

2.2.3. Polunadzirano učenje

Polunadzirano učenje uključuje karakteristike i nadziranog i nenadziranog strojnog učenja. Koristi kombinaciju označenih i neoznačenih skupova podataka za obuku svojih algoritama. Koristeći obje vrste skupova podataka, polunadzirano učenje prevladava nedostatke gore navedenih opcija. [10]

Razmotrimo primjer studenta. Učenje, kada student uči koncept pod nadzorom nastavnika na fakultetu ,naziva se učenje pod nadzorom. U učenju bez nadzora, učenik samostalno uči isti koncept kod kuće bez vodstva učitelja. U međuvremenu, učenje, u kojem student revidira koncept nakon učenja pod vodstvom nastavnika na fakultetu, je polunadzirani oblik učenja. [10]

2.2.4. Učenje s potkrepljenjem

Učenje s potkrepljenjem proces je temeljen na povratnim informacijama. Ovdje AI komponenta automatski provjerava svoje okruženje metodom hit & trial, poduzima radnje, uči iz iskustava i poboljšava performanse. Komponenta se nagrađuje za svaku dobru akciju i kažnjava za svaki pogrešan potez. Dakle, komponenta učenja s potkrepljenjem ima za cilj maksimizirati nagrade izvođenjem dobrih radnji. [10]

Za razliku od nadziranog učenja, učenju s potkrepljenjem nedostaju označeni podaci, a agenti uče samo kroz iskustva. Razmotrite video igre. Ovdje igra specificira okruženje, a svaki potez agenta pojačanja definira njegovo stanje. Agent ima pravo primati povratne informacije putem kazni i nagrada, čime utječe na ukupni rezultat igre. Krajnji cilj agenta je postizanje visokog rezultata. [10]

Učenje s pojačanjem primjenjuje se u različitim područjima, kao što su teorija igara, teorija informacija i sustavi s više agenata.[10]

2.3. Algoritmi strojnog učenja

Često se koristi niz algoritama strojnog učenja. To uključuje:

2.3.1. Neuronske mreže

Neuronske mreže simuliraju način na koji ljudski mozak radi, s ogromnim brojem povezanih čvorova za obradu. Neuronske mreže su dobre u prepoznavanju uzoraka i igraju važnu ulogu u aplikacijama uključujući prevođenje prirodnog jezika, prepoznavanje slika, prepoznavanje govora i stvaranje slika. [10]

2.3.2. Linearna regresija

Ovaj se algoritam koristi za predviđanje numeričkih vrijednosti, na temelju linearnog odnosa između različitih vrijednosti. Na primjer, tehnika se može koristiti za predviđanje cijena kuća na temelju povijesnih podataka za to područje. [10]

2.3.3. Logistička regresija

Ovaj algoritam nadziranog učenja daje predviđanja za varijable kategoričkih odgovora, kao što su odgovori 'da/ne' na pitanja. Može se koristiti za aplikacije, kao što je klasificiranje neželjene pošte i kontrola kvalitete na proizvodnoj liniji. [10]

2.3.4. Grupiranje

Koristeći učenje bez nadzora, algoritmi grupiranja mogu identificirati uzorke u podacima kako bi se oni mogli grupirati. Računala mogu pomoći znanstvenicima koji se bave podacima identificirajući razlike između stavki podataka koje su ljudi previdjeli. [10]

2.3.5. Stabla odlučivanja

Stabla odlučivanja mogu se koristiti i za predviđanje numeričkih vrijednosti (regresija) i za klasifikaciju podataka u kategorije. Stabla odlučivanja koriste niz grananja povezanih odluka koje se mogu prikazati dijagramom stabla. Jedna od prednosti stabala odlučivanja je ta što ih je lako potvrditi i revidirati, za razliku od crne kutije neuronske mreže. [10]

2.3.6. Nasumične šume

U nasumičnoj šumi, algoritam strojnog učenja predviđa vrijednost ili kategoriju kombiniranjem rezultata određenog broja stabala odlučivanja. [10]

3. KORIŠTENI ALATI I TEHNOLOGIJE

U ovom poglavlju objašnjene su tehnologije koje se koriste za izradu aplikacije. Poglavlje objašnjava korištenje tehnike kako bi se osigurala sigurnost aplikacije.

3.1.Web scraping

Web scraping je proces prikupljanja strukturiranih web podataka na automatiziran način. Poznato je i kao ekstrakcija web podataka, koriste ga ljudi i tvrtke koji žele koristiti javno dostupne web podatke. Postoje dva načina izdvajanja podataka s web stranica, tehnika ručnog izdvajanja i automatizirana tehnika izdvajanja. Kod ručnog izdvajanja koristi se ručno kopiranje i lijepljenje sadržaja, u ovoj tehnici oduzima se puno vremena i ponavlja se, dok se kod automatizirane tehnike koristi automatsko izdvajanje podataka sa stranica na temelju zahtjeva korisnika.

Neki od glavnih slučajeva korištenja web scrapinga uključuju istraživanje tržišta, novinarstvo, akademska istraživanja, izrada aplikacije. Postoji mnogo razloga za korištenje web scrapinga, a njegova popularnost raste iz godine u godinu kako se sve više podataka pojavljuje na internetu. Na nekim web-lokacijama podaci su dostupni za jednostavno preuzimanje u CSV ili JSON formatu, ali u nekim slučajevima to nije moguće i za to je potreban web scraping .[1]

Alat za struganje ili strugač web-mjesta koristi se kao dio procesa struganja weba za postavljanje HTTP zahtjeva na ciljanom web-mjestu i izdvajanje web-podataka sa stranice. Raščlanjuje sadržaj koji je javno dostupan i vidljiv korisnicima, a poslužitelj ga prikazuje kao HTML. Ponekad također upućuje zahtjeve internim programskim sučeljima aplikacija (API) za povezane podatke – poput cijena proizvoda ili pojedinosti o kontaktu – koji su pohranjeni u bazi podataka i isporučeni pregledniku putem HTTP zahtjeva, on je softverski program dizajniran za izdvajanje (ili 'struganje weba') relevantnih podataka s web stranica.

Postoje razne vrste web strugača i alata za ekstrakciju podataka, korisni su svima koji pokušavaju prikupiti određene podatke s web stranica jer korisniku pružaju strukturirane podatke izvlačeći podatke s brojnih web stranica.[1]

3.1.1. Proces Web scrapinga

- 1. Zahtjev- Identificira se ciljna web stranica i podaci koji se žele prikupiti. Program koristi naredbu "GET" za povlačenje podataka sa stranice koju smo odabrali.
- Odabir alata za web scraping Postoje mnogi alati, kao što je BeautifulSoup, Python biblioteka za izvlačenje podataka iz HTML i XML datoteka.
- Prikaz Pronalaženje ciljanih podataka na web stranici, to se može učiniti ručno ili pomoću selektora.
- Izvoz podataka Podaci se mogu spremiti u različite formate, kao što su CSV, JSON, Excel.

```
1 import requests
   2 from bs4 import BeautifulSoup
   3 import csv
   4 url = "https://www.google.com/search?q=vrijeme+Koprivnica"
  5 headers =
                "User-Ågent": "Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/111.0.0.0 Safari/
   6
   7 }
   8 page = requests.get(url, headers=headers)
   9
 10 soup = BeautifulSoup(page.content, "html.parser")
12 dan=[soup.find("div",attrs={"id":"wob_dts"}).text]
13 mjesto=soup.find("span",attrs={"class":"BBwThe"}).text
14 temp = soup.find("span", attrs={"id": "wob_tm"}).text
15 oborine=soup.find("span",attrs={"id":"wob_pp"}).text
16 vlaga=soup.find("span",attrs={"id":"wob_pp"}).text
17 vjetar=soup.find("span",attrs={"id":"wob_bws"}).text
18 trenut=soup.find("span",attrs={"id":"wob_dc"}).text
19 max=soup.find("div",attrs={"class":"gNCp2e"}).find_next('span', attrs={'class': 'wob_t'}).text
20 min=soup.find("div",attrs={"class":"gNCp2e"}).find_next('span', attrs={'class': 'wob_t'}).text
21 print(f"Dan: {dan}")
22 dan=soup.find("div",attrs={"id":"wob_dts"}).text
23 print(f"Mjesto: {mjesto}")
 12 dan=[soup.find("div",attrs={"id":"wob_dts"}).text]
 23 print(f"Mjesto: {mjesto}")
24 print(f"Temperatura: {temp}
 25 print(f"Oborine: {oborine}")
 26 print(f"Vlaga: {vlaga}")
 27 print(f"Vjetar: {vjetar}")
28 print(f"Trenutno vrijeme: {trenut}")
 29 print(f"Najveća temperatura: {max}")
 30 print(f"Najmanja temperatura: {min}")
 31
```

Slika 1. Prikaz procesa web scrapinga.

Izvor: Autor

3.2. Neuronska mreža

Neuronska mreža (također nazvana umjetna neuronska mreža) prilagodljivi je sustav koji uči pomoću međusobno povezanih čvorova ili neurona u slojevitoj strukturi koja nalikuje ljudskom mozgu. Neuronska mreža može učiti iz podataka, tako da se može osposobiti za prepoznavanje obrazaca, klasificiranje podataka i predviđanje budućih događaja.

Neuronska mreža rastavlja ulaz u slojeve apstrakcije. Može se uvježbati korištenjem mnogih primjera kako bi prepoznala obrasce u govoru ili slikama, kao što to radi ljudski mozak. Njegovo ponašanje definirano je načinom na koji su njegovi pojedinačni elementi povezani i snagom ili težinom tih veza. Te se težine automatski prilagođavaju tijekom treninga u skladu s određenim pravilom učenja sve dok umjetna neuronska mreža ispravno ne izvede željeni zadatak. [2]

Neuronske mreže vrsta su pristupa strojnom učenju inspiriranog načinom na koji neuroni signaliziraju jedni drugima u ljudskom mozgu. Ovi su pristupi ključna tehnologija koja pokreće inovacije u naprednim sustavima. [2]

Inspirirana biološkim živčanim sustavima, neuronska mreža kombinira nekoliko slojeva obrade, koristeći jednostavne elemente koji rade paralelno. Mreža se sastoji od ulaznog sloja, jednog ili više skrivenih slojeva i izlaznog sloja. U svakom sloju postoji nekoliko čvorova ili neurona. [2]

3.2.1. Vrste neuronskih mreža

Feedforward neuronska mreža jedna je od jednostavnijih vrsta neuronskih mreža. Prenosi informacije u jednom smjeru kroz ulazne čvorove. Te se informacije nastavljaju obrađivati u jednom smjeru sve dok ne dosegnu izlazni način. Feed-forward neuronske mreže mogu imati skrivene slojeve za funkcionalnost, a ova vrsta se najčešće koristi za tehnologije prepoznavanja lica.[11]

Konvolucijska neuronska mreža (CNN): Arhitektura duboke neuronske mreže koja se široko primjenjuje na obradu slike i karakteriziraju je konvolucijski slojevi koji pomiču prozore preko ulaza s čvorovima koji dijele težine, apstrahirajući (obično slikovni) ulaz u mape značajki. [11]

Rekurentna neuronska mreža (RNN) složenija je vrsta neuronske mreže. Rekurentne neuronske mreže uzimaju izlazne podatke čvora za obradu i prenose informacije natrag u mrežu. To rezultira teoretskim "učenjem" i poboljšanjem mreže. Svaki čvor pohranjuje povijesne procese, a ti se povijesni procesi ponovno koriste u budućnosti tijekom obrade. Ovo postaje posebno kritično za mreže u kojima je predviđanje netočno. Sustav će <u>pokušati saznati</u> zašto je došlo do ispravnog ishoda i prilagoditi se u skladu s tim. Ova vrsta neuronske mreže često se koristi u aplikacijama za pretvaranje teksta u govor.[11]

Višeslojni perceptron neuronska mreža (MLP) je neuronska mreža sposobna rukovati i linearno odvojivim i nelinearno odvojivim podacima. Pripada klasi neuronskih mreža poznatih kao feedforward neuronske mreže koje povezuju neurone u jednom sloju sa sljedećim slojem, na način prema naprijed, bez ikakvih petlji. [5]

MLP je umjetna neuronska mreža i stoga se sastoji od međusobno povezanih neurona koji obrađuju podatke kroz tri ili više slojeva. Osnovna struktura MLP-a sastoji se od ulaznog sloja, jednog ili više skrivenih slojeva i izlaznog sloja, aktivacijske funkcije i skupa težina i pristranosti. Ulazni sloj je početni sloj mreže, prima ulaz u obliku brojeva. Nadalje, imamo skriveni sloj koji obrađuje informacije primljene iz ulaznog sloja. Ova obrada je u obliku izračuna. Ne postoji ograničenje broja skrivenih slojeva, iako MLP obično ima mali broj skrivenih slojeva. [5]

Konačno, posljednji sloj, izlazni sloj, odgovoran je za stvaranje rezultata. Rezultat je rezultat izračuna primijenjenih na podatke putem mreže. [5]

Još jedna karakteristika MLP-ova nalazi se u povratnom širenju, nadziranoj tehnici učenja za treniranje neuronske mreže. Pojednostavljeno rečeno, širenje unatrag je način finog podešavanja težina u neuronskoj mreži širenjem pogreške iz izlaza natrag u mrežu. Ovo poboljšava izvedbu mreže uz istovremeno smanjenje pogrešaka u izlazu. [5]

Na kraju, zbog svoje jednostavnosti, MLP-ovi će obično zahtijevati kratko vrijeme obuke kako bi naučili prikaze u podacima i proizveli izlaz. [5] MLP se obično koriste za podatke koji nisu linearno odvojivi, kao što je regresijska analiza. Alternativno, zbog svoje jednostavnosti, najprikladniji su za složene zadatke klasifikacije i prediktivno modeliranje. Dodatno, MLP-ovi su korišteni za strojno prevođenje, vremensku prognozu, otkrivanje prijevara, predviđanje tržišta dionica i predviđanje kreditnog rejtinga.[5]

Izvor: https://www.baeldung.com/cs/mlp-vs-dnn (3.6.2023.)

3.3. Anaconda

Anaconda je distribucija otvorenog izvornog koda programskih jezika Python i R za podatkovnu znanost koja ima za cilj pojednostaviti upravljanje paketima i njihovu implementaciju. Verzijama paketa u Anacondi upravlja sustav za upravljanje paketima, conda, koji analizira trenutno okruženje prije izvođenja instalacije kako bi se izbjeglo ometanje drugih okvira i paketa, a može se koristiti za pisanje vlastitih paketa i održavanja.

Anaconda distribucija dolazi s više od 250 automatski instaliranih paketa. Preko 7500 dodatnih open-source paketa može se instalirati iz PyPI-a, kao i paket conda i upravitelj virtualnog okruženja.[3]

Također, uključuje GUI (grafičko korisničko sučelje), Anaconda Navigator, kao grafičku alternativu sučelju naredbenog retka. Anaconda Navigator uključen je u distribuciju Anaconda i omogućuje korisnicima pokretanje aplikacija i upravljanje conda paketima, okruženjima i kanalima bez korištenja naredbi naredbenog retka. Navigator može tražiti pakete, instalirati ih u okruženje, pokretati pakete i ažurirati ih.

Anaconda olakšava povezivanje s nekoliko različitih znanstvenih paketa, paketa Machine Learning i Data Science.[3].

Slika 3. Prikaz početne strane anaconda navigator.

Izvor: Autor

3.3.1. Jupyter notebook

Jupyter Notebook web je aplikacija otvorenog koda koja znanstvenicima podataka omogućuje stvaranje i dijeljenje dokumenata koji integriraju kod, jednadžbe, računalni izlaz, vizualizacije i druge multimedijske resurse, zajedno s tekstom objašnjenja u jednom dokumentu. Može se koristiti za sve vrste zadataka o podacima, uključujući čišćenje i transformaciju podataka, numeričku simulaciju, istraživačku analizu podataka, vizualizaciju podataka, statističko modeliranje, strojno učenje, duboko učenje i još mnogo toga.[6]

Jupyter bilježnica ima dvije komponente. Prvo, unosi se programski kod ili tekst u pravokutne "ćelije" na početnoj web stranici. Preglednik zatim prosljeđuje kod pozadinskom "kernelu" koji pokreće kod i vraća rezultate. Stvorene su mnoge Jupyter jezgre koje podržavaju desetke programskih jezika. Kerneli se ne moraju nalaziti na računalu za podatke. Može se pokrenuti bez pristupa mreži izravno na vlastitom računalu i obavljati svoj posao lokalno.[6]

Jupyter Notebook također omogućuje uključivanje grafičkih prikaza, kao što su grafikoni i dijagrami, te interaktivnih elemenata poput widgeta koji korisniku omogućuju kontrolu nad izvršavanjem koda ili vizualizacijom rezultata. Može izvesti Notebook u različitim formatima datoteka, poput PDF-a ili HTML-a, kako bi ga jednostavno podijelili s drugima.[8]

Jupyter Notebooks su spin-off projekti iz projekta IPython koji je prije imao sam projekt IPython Notebook. Naziv Jupyter dolazi od osnovnih podržanih programskih jezika koje podržava: Julia, Python i R. Jupyter se isporučuje s IPython kernelom koji vam omogućuje pisanje programa u Pythonu.[7]

💭 jupyter	Quit Logout
Files Running Clusters	
Select items to perform actions on them.	Upload New • 2
	Name Last Modified File size
D Objects	prije 6 mjeseci
anaconda3	prije 2 mjeseca
Cisco Packet Tracer 6.2sv	prije 5 mjeseci
Contacts	prije 6 mjeseci
Desktop	prije 7 sati
Documents	prije 2 dana
Downloads	prije 2 minute
clipse	prije 2 mjeseca
C eclipse-workspace	prije mjesec
C Favorites	prije 6 mjeseci
🗋 🗅 git	prije mjesec
Links	prije 6 mjeseci
C Music	prije 6 mjeseci
	prije 6 mjeseci
C D Pictures	prije 4 mjeseca
D Destman	prije 3 mjeseca
Saved Games	prije 6 mjeseci
Searches	prije 6 mjeseci

Slika 4. Prikaz sučelja jupyter notebook-a.

Izvor: Autor

3.4. Python

Python je interpretirani, objektno orijentirani programski jezik visoke razine s dinamičkom semantikom koju je razvio Guido van Rossum. Izvorno je objavljen 1991. Dizajniran da bude jednostavan i zabavan, naziv "Python" je znak britanske komičarske grupe Monty Python. Python ima reputaciju jezika prilagođenog početnicima, zamjenjujući Javu kao najčešće korišteni uvodni jezik jer se nosi s velikim dijelom složenosti za korisnika, omogućujući početnicima da se usredotoče na potpuno shvaćanje koncepata programiranja, a ne na sitne detalje. [3]

Python se koristi za web razvoj na strani poslužitelja, razvoj softvera, matematiku i skriptiranje sustava, a popularan je za brzi razvoj aplikacija i kao skriptni ili ljepljivi jezik za povezivanje postojećih komponenti zbog svojih ugrađenih struktura podataka visoke razine, dinamičko tipkanje i dinamičko uvezivanje. Troškovi održavanja programa smanjeni su s Pythonom zbog sintakse koja se lako uči i naglaska na čitljivosti. Dodatno, Pythonova podrška za module i pakete olakšava modularne programe i ponovnu upotrebu koda. Python je jezik zajednice otvorenog koda pa brojni neovisni programeri neprestano izgrađuju biblioteke i funkcionalnosti za njega. [3]

U profesionalnom smislu, Python je izvrstan za backend web razvoj, analizu podataka, umjetnu inteligenciju i znanstveno računalstvo. Programeri također koriste Python za izradu alata za produktivnost, izradu igara i aplikacija za stolna računala. Python, dinamički tipizirani jezik, posebno je fleksibilan, eliminira čvrsta pravila za izgradnju značajki i nudi veću fleksibilnost u rješavanju problema s različitim metodama. Također, omogućuje korisnicima da prevedu i pokrenu programe sve do problematičnog područja jer koristi provjeru tipa u vrijeme izvođenja, umjesto provjere u vrijeme prevođenja i jednostavan je programski jezik. [3]

4.KORIŠTENE PYTHON BIBLIOTEKE

U ovom poglavlju objašnjene su biblioteke koje su potrebne i korištene kako bi aplikacija ispravno radila i pružila potrebne funkcionalnosti. Bez tih biblioteka aplikacija ne bi mogla biti izrađena i ne bi bila funkcionalna.

```
1 import pandas as pd
  import numpy as np
 3 import tkinter as tk
 4 import matplotlib.pyplot as plt
 5 from sklearn.model_selection import train_test_split
 6 from sklearn.neural_network import MLPRegressor
 7 from sklearn.preprocessing import StandardScaler
 8 from sklearn.metrics import mean_squared_error, r2_score
9 from datetime import datetime
10 from matplotlib.backends.backend_tkagg import FigureCanvasTkAgg
11 from PyQt5.QtWidgets import QApplication, QMainWindow, QVBoxLayout, QWidget,QScrollArea,QTableWidget,
12 QTableWidgetItem,QLabel, QPushButton, QTextEdit,QMessageBox,QFileDialog,QPlainTextEdit
13 from tkinter import ttk
14 from tkinter import Tk
15 from PIL import ImageTk, Image
16 from PyQt5.QtGui import QImage, QPixmap
17 from PyQt5.QtCore import Qt
18 from PyQt5.QtGui import QTextCursor, QTextCharFormat, QColor, QFont
19
```

Slika 5. Prikaz korištenih biblioteka u aplikaciji

Izvor: Autor

4.1 Pandas

Python Pandas se definira kao biblioteka otvorenog koda i koristi se u znanosti o podacima, podacima o analizi i aktivnosti strojnog učenja. Nudi niz struktura podataka i operacija za rad s vremenskim serijama i numeričkim podacima. Ova je biblioteka razvijena na temelju biblioteke NumPy koja podržava višedimenzionalne nizove. Pandas je jedan od najčešće korištenih paketa za obradu podataka. [14]

Analiza podataka zahtijeva puno obrade, kao što je restrukturiranje, čišćenje, spajanje itd. [15]

4.1.1. NumPy

NumPy, kratica je za Numerical Python, to je biblioteka koja se sastoji od višedimenzionalnih objekata nizova i zbirke rutina za obradu tih nizova. Koristeći NumPy, mogu se izvoditi matematičke i logičke operacije nad nizovima. [16]

4.1.2. Matplotlib

Matplotlib je osnovna biblioteka za crtanje programskog jezika Python. Među Python paketima za vizualizaciju, on je najčešće korišten. Iznimno je brz u raznim operacijama. Osim toga, može izvesti vizualizacije u sve popularne slikovne formate. [17] Može izraditi linijske grafikone, raspršene dijagrame, histograme, stupčaste dijagrame, dijagrame pogrešaka, tortne dijagrame, okvirne dijagrame i mnoge druge stilove vizualizacije. Uz to, 3D grafikoni su također mogući uz Matplotlib. [17]

4.1.3. Sklearn

Scikit-learn (Sklearn) je najkorisnija i najsnažnija biblioteka za strojno učenje u Pythonu. Pruža izbor učinkovitih alata za strojno učenje i statističko modeliranje uključujući klasifikaciju, regresiju, grupiranje i smanjenje dimenzionalnosti putem konzistentnog sučelja u Pythonu. Ova biblioteka, koja je uglavnom napisana u Pythonu, izgrađena je na NumPy, SciPy i Matplotlib . [18]

4.1.4. Tkinter

Tkinter je ugrađeni Python modul koji se koristi za izradu GUI (Graphical User Interface) aplikacija. To je jedan od najčešće korištenih modula za izradu GUI aplikacija u Pythonu jer je s njim jednostavno i lako raditi. Daje objektno orijentirano sučelje za Tk GUI toolkit. [19]

Tkinker se najviše koristi. Postoje još neke druge popularne biblioteke za izradu GUI aplikacije, a to su: Kivy, Python Qt, wxPython. [19]

4.1.5. DateTime

Python Datetime modul nudi klase za rad s datumom i vremenom. Ove klase pružaju brojne funkcije za rad s datumima, vremenima i vremenskim intervalima. [20]

Modul DateTime je kategoriziran u 6 glavnih klasa, a to su: date, time, datetime, timedelta, tzinfo, timezone. [20]

4.1.6. Pillow

Modul Python Pillow izgrađen je na temelju PIL-a (Python Image Library). To su osnovni moduli za obradu slika u Pythonu i možemo učiniti bilo što na digitalnim slikama pomoću tog modula. [21]

4.1.7. PyQt5

PyQt je skup alata za widgete grafičkog korisničkog sučelja. Radi kao Python sučelje za Qt, jednu od najistaknutijih i najpoznatijih višeplatformskih GUI biblioteka. [21]

PyQt5 se temelji na Qt verziji 5 i sadrži klase koje pokrivaju grafička korisnička sučelja kao i mrežnu komunikaciju, multimediju, rukovanje XML-om, regularne izraze, SQL baze podataka, multimediju, pregledavanje weba i druge tehnologije dostupne u Qt-u. Biblioteka PyQt5 je Python paket najviše razine koji može implementirati više od tisuću ovih Qt klasa u skupu Python modula. [21]

4.1.8. Requests

Biblioteka requests koristi se za izradu HTTP zahtjeva.[22]

4.1.9. Beautiful Soup

Beautiful Soup je Python biblioteka za izvlačenje podataka iz HTML i XML datoteka.[22]

4.2.0. Csv

Modul csv implementira klase za čitanje i pisanje tabličnih podataka u CSV formatu. [24]

5.SKUPLJANJE PODATAKA PUTEM WEB SCRAPING-A ZA APLIKACIJU

U ovom poglavlju je prikazano i objašnjeno kako autor prikuplja podatke za 3 meteo-stanice koje je odabrao, a to su: Čakovec, Varaždin i Koprivnica.

Autor je proveo proces skupljanja podataka za mjesec travanj 2023. kako bi prikupio vremenske informacije putem web scraping-a s web stranice "Google Weather". Skupljao je sljedeće podatke: dan, mjesto, trenutačna temperatura, oborine, vlaga, vjetar, trenutno vrijeme, najveća temperatura, najmanja temperatura.

Autor je putem procesa web scraping-a automatski dohvaćao podatke s web stranice "Google Weather" za svaki dan u mjesecu travnju 2023. Nakon prikupljanja podataka za određeno mjesto, svaki set podataka je spremljen u zasebnu excel datoteku. Ovo je omogućilo autoru da kasnije koristi prikupljene podatke u aplikaciji za analizu i prikazivanje vremenskih informacija korisnicima.

5.1. Automatsko dohvaćanje podataka

U ovom dijelu rada autor je koristio Python kod u jupyter notebook- kako bi automatski dohvaćao podatke o vremenskim uvjetima za Čakovec putem web scraping-a s Google pretraživača.

Autor je koristio biblioteke requests i BeautifulSoup za slanje HTTP zahtjeva na Google pretraživač i analizu HTML sadržaja dobivenog kao odgovor.

Kod započinje definiranjem URL-a koji vodi do web stranice koja prikazuje vremenske podatke za Čakovec. Zatim se šalje HTTP zahtjev na taj URL kako bi se dobio HTML sadržaj stranice. Nakon toga, autor je analizirao HTML sadržaj kako bi pronašao i izdvojio relevantne informacije o vremenskim uvjetima.

User-Agent zaglavlje omogućuje web poslužitelju da prepozna koja vrsta web preglednika šalje zahtjev. Koristi se u HTTP zahtjevu kako bi se identificirao kao preglednik. Svaki preglednik i korisnik ima svoj User-Agent.

Pomoću identificiranih HTML elemenata koji sadrže podatke o danu, mjestu, trenutačnoj temperaturi, oborinama, vlazi, vjetru, trenutnom vremenu, najvećoj i najmanjoj temperaturi, autor je dohvaćao potrebne podatke i prikazao je dohvaćene podatke u konzoli koristeći print funkciju.

Slika 6. Prikaz automatskog dohvaćanja podataka.

Izvor: Autor

vrijeme čakovec	× 🔳 🕻		Elements Console Sources Network Performance Memory
Videozapisi Knjige Karte Av	ionske karte Finan	cije	<pre> </pre>
ata (0,33 sek)			četvrtak 11:00 ▼ <div class="wob_dcp" id="wob_dcp"></div>
: · Odaberite područje			<pre></pre>
C °F Oborine: 1% Vlaga: 60% Vjetar: 5 km/h	Vremens č	s ke prilike etvrtak 11:00 Poluoblačno	 ▼ <div id="wob_d"> ▶ <div style="padding:10px 0"></div> ▶ <div <="" class="R3Y3ec wob_tg" data-sd="0" td=""></div></div>
ne vjetar			data-sh="11" id="wob_gsp">:∞ ▼ <div class="R3Y3ec rr3bxd"></div>
33 30 <u>25</u> 2	3 21	25	<pre></pre>
0 21:00 00:00	03:00 06:00	09:00	▼ <div class="wob_df wob_ds" data-wob-di="↓</td"></div>

Slika 7. Identificirani HTML element.

Dan: četvrtak 13:00 Mjesto: Čakovec Temperatura: 31 Oborine: 0 Vlaga: 58 Vjetar: 6 Trenutno vrijeme: Poluoblačno Najveća temperatura: 33 Najmanja temperatura: 21

Slika 8. Prikaz dohvaćenih podataka u konzoli.

Izvor: Autor

5.1.1. Spremanje dohvaćenih podataka.

U ovom dijelu rada autor koristi kod kako bi otvorio csv, excel datoteku 'Cakovec.csv', dodao podatke o vremenskim uvjetima za određeno mjesto (Čakovec).

U prvom retku se pišu nazivi stupaca u datoteci, a u drugom se retku pišu stvarni podaci koji su prikupljeni tijekom web scraping-a koji se spremaju unutar datoteke. Ovaj korak je važan jer omogućuje da se prikupljeni podatci spreme u strukturirani format (csv) koji se može koristiti u daljnjoj obradi.

```
1 with open('Cakovec.csv', mode='a', newline='') as file:
2 writer = csv.writer(file, delimiter=';')
3 writer.writerow(['Dan', 'Mjesto', 'Trenutačna Temperatura', 'Oborine', 'Vlaga', 'Vjetar', 'Trenutnovrijeme',
4 'Najveća temperatura', 'Najmanja temperatura'])
5 writer.writerow([dan, mjesto, temp, oborine, vlaga, vjetar, trenut, max_temp, min_temp])
6
```

Slika 9. Prikaz koda za unos podataka u excel.

	Α	В	С	D	E	F	G	Н	I.	J
1	Dan	Mjesto	Trenutačna	Oborine	Vlaga	Vjetar	Trenutnov	Najvećate	Najmanjat	emperatura
2	srijeda 16:	Čakovec	8	0	36	16	Poluoblačr	8	-2	
3	četvrtak 22	Čakovec	6	0	55	6	Poluoblačr	11	-1	
4	petak 23:0	Čakovec	6	73	73	6	Oblačno	12	3	
5	subota 13:	Čakovec	7	90	85	4	Kiša	8	4	

Slika 10. Prikaz excel-a s podacima.

Izvor: Autor

Ovaj proces skupljanja podataka putem web scraping-a bio je neophodan za daljnji rad aplikacije jer su ti podaci korišteni za daljnju analizu i prikazivanje vremenskih informacija u aplikaciji.

6.FUNKCIONALNOST APLIKACIJE

U ovom poglavlju objašnjene su i prikazane sve glavne značajke aplikacije, a to su : Treniranje i testiranje, statistika, vrijeme, vremenska prognoza, treniranje-testiranje-pojedinačno.

Aplikacija ima jedno glavno sučelje u kojoj su prikazane sve glavne značajke i 5 sučelja koje su dio glavnih značajki, i gumbove za svaku značajku. Pritiskom na određenu značajku, otvara se novo sučelje s tom značajkom koju smo odabrali. Kako bismo se uvijek vratili na glavno sučelje, potrebno je minimizirati trenutno sučelje ili zatvoriti.

Autor je dodao da svako sučelje ima isti stil koji se primjenjuje na sve gumbove kako bi se postigao konzistentan izgled i poboljšala interakcija s korisnikom u sučeljima, osim u sučelju vremenska prognoza, u kojem autor koristi Tkinter sučelje.

6.1. Glavno sučelje

U ovom dijelu rada, ovaj kod stvara glavno sučelje s pozadinom slike i gumbima koji su povezani s odgovarajućim funkcijama prikaza drugih sučelja. Svaki gumb ima svoju funkcionalnost koja će se izvršiti kada se klikne na njega.

Prvo se postavlja naslov prozora i veličina prozora, a zatim se učitava slika s lokacije koju je autor odabrao.

Nakon toga se stvaraju gumbi, svaki s odgovarajućim natpisom, stilom i postavljanjem veličine i položaja.

400	
192	class MainWindow(UMainWindow):
195	det(set);
194	super()init_()
195	self.setwindowitile(Giavno suceije)
196	self.setGeometry(100, 100, 1000, 900)
109	image = Qimage(C:/Users/Tbara/Desktop/images.png)
190	Image = Image.scaled(1000, 900)
199	label = QLabel(self)
200	label.setPixmap(Qrixmap.irominage(image))
201	label.setAlignment()(), (), (), (), (), (), (), (), (), ()
202	iaber = secariginater (QCArigineter)
205	hutton styles =
204	
205	bacton underslop: #ff6347: /* Promitenite boiu ovdie */
200	color white:
208	horder note:
200	border-radius: 5x:
210	nadding: 10n:
211	font-size: 16px:
212	}
213	OPushButton:hover {
214	background-color: #ff4d26; /* Promijenite boju ovdje */
215	
216	
217	<pre>self.button4 = QPushButton("Treniranje i Testiranje", self)</pre>
218	self.button4.setGeometry(700, 300, 250, 40)
219	<pre>self.button4.setStyleSheet(button_styles)</pre>
220	<pre>self.button4.clicked.connect(self.show_interface5)</pre>
221	<pre>self.button1 = QPushButton("Statistika", self)</pre>
222	self.button1.setGeometry(700, 360, 250, 40)
223	<pre>self.button1.setStyleSheet(button_styles)</pre>
224	<pre>self.button1.clicked.connect(self.show_interface1)</pre>
225	<pre>self.button2 = QPushButton("Vrijeme", self)</pre>
226	self.button2.setGeometry(700, 420, 250, 40)
227	<pre>self.button2.setStyleSheet(button_styles)</pre>
228	<pre>self.button2.clicked.connect(self.show_interface2)</pre>
229	<pre>self.button3 = QPushButton("Vremenska prognoza", self)</pre>
230	self.button3.setGeometry(700, 480, 250, 40)
231	self.button3.setStyleSheet(button_styles)
232	<pre>self.button3.clicked.connect(self.show_interface3)</pre>
233	self.button = QPushButton("Treniranje-testiranje-pojedinačno", self)
234	self.button.setGeometry(700, 540, 250, 40)
235	self.button.setStyleSheet(button_styles)
236	<pre>self.button.clicked.connect(self.show_interface4)</pre>
237	self.current_interface = None

Slika 12. Prikaz glavnog sučelja. Izvor: Autor

6.2. Treniranje i testiranje sučelje

Kad je korisnik u glavnom sučelju kliknuo na gumb "Treniranje i testiranje", otvorit će mu se sučelje koje je implementirano putem klase TreniranjeTesitranjeApp. Ovo sučelje je nazvano Treniranje i testiranje.

Na sučelju se nalaze četiri gumba s odgovarajućim nazivima. Prvi gumb, naziva "Excel s podacima za Čakovec", omogućuje korisniku da odabere Excel datoteku koja sadrži podatke za grad Čakovec.

Svaki gumb ima svoje dimenzije, stil i poziciju na sučelju te je povezan s odgovarajućom funkcijom koja će se izvršiti kada se gumb klikne.

Slično tome, drugi gumb, "Excel s podacima za Varaždin", omogućuje odabir Excel datoteke s podacima za grad Varaždin, dok treći gumb, "Excel s podacima za Koprivnicu", omogućuje odabir Excel datoteke s podacima za grad Koprivnicu.

Četvrti gumb na sučelju, naziva "Trening i testiranje", omogućuje pokretanje procesa treniranja i testiranja modela na temelju odabranih podataka. Kada se gumb klikne, izvršit će se funkcija predict_weather, koja će inicirati proces treniranja i testiranja modela na temelju odabranih Excel datoteka.

Slika 13. Prikaz sučelja Treniranje i testiranje.

```
23 class TreniranjeTesitranjeApp(QMainWindow):
                def __init__(self, parent=None):
    super().__init__()
\begin{array}{c} 24\\ 25\\ 26\\ 27\\ 28\\ 39\\ 33\\ 34\\ 35\\ 36\\ 37\\ 38\\ 39\\ 401\\ 42\\ 43\\ 445\\ 46\\ 47\\ 48\\ 490\\ 51\\ 55\\ 56\\ 57\\ 589\\ 60\\ 61\\ 62\\ 66\\ 64\\ \end{array}
                         self.setWindowTitle("Treniranje i testiranje")
self.setGeometry(100, 100, 300, 300)
                         button_styles = ···
                             utton_styles = '''
QPushButton {
    background-color: #ff6347;
    color: white;
    border: none;
    border-radius: 5px;
    padding: 10px;
    font-size: 16px;
}
                                  QPushButton:hover {
                                           background-color: #ff4d26;
                         ...}
                         self.button1 = QPushButton("Excel s podacima za Čakovec", self)
self.button1.setGeometry(60, 52, 270, 40)
self.button1.setStyleSheet(button_styles)
self.button1.clicked.connect(self.select_df)
                          self.button2 = QPushButton("Excel s podacima za Varaždin", self)
                          self.button2.setGeometry(60, 102, 270, 40)
self.button2.setStyleSheet(button_styles)
self.button2.clicked.connect(self.select_df_varazdin)
                          self.button3 = QPushButton("Excel s podacima za Koprivnicu", self)
self.button3.setGeometry(60, 152, 270, 40)
self.button3.setStyleSheet(button_styles)
                          self.button3.clicked.connect(self.select_df_koprivnica)
                          self.button4 = QPushButton("Trening i testiranje", self)
self.button4.setGeometry(60, 202, 270, 40)
self.button4.setStyleSheet(button_styles)

                          self.button4.clicked.connect(self.predict_weather)
```

Slika 14. Prikaz koda sučelja Treniranje i testiranje.

Izvor: Autor

6.2.1. Funkcije treniranje i testiranje sučelja.

Kad je korisnik kliknuo na gumb "Excel s podacima za Čakovec", otvara mu se dijaloški prozor za odabir excel datoteke. Za svaki gumb Excel s podacima implementira se funkcija select_df.

Nakon što je korisnik odabrao excel datoteku, učitavaju se podatci iz datoteka i implementira se funkcija load_df.

Učitani podaci se pohranjuju u globalne varijable kako bi bili dostupni za daljnje obrade.

Izvor: Autor

Nakon što su odabrane excel datoteke, i kad korisnik klikne na gumb "Treniranje i testiranje", poziva se funkcija predict_weather koja je iznimno važna i ona obavlja ključne zadatke.

Provjerava postoje li podaci iz excel datoteka i prikazuje upozorenje ako neki od excel-a nije odabran. Ako jedan od njih nije odabran, funkcija se prekida, ako su svi dostupni, spaja ih se u jedan DataFrame. Ovo je ključno jer se bez podataka ne može krenuti na daljnju obradu. Pripremaju se podaci za treniranje modela. Stupac "Mjesto" se ažurira kako bi se uskladio s jedinstvenim nazivima za mjesta i dodaje se stupac "Datum" u DataFrame koji sadrži raspon datuma.

Izvor: Autor

Slika 17. Prikaz poruke s greškom

Izvor: Autor

Vrši se zamjena tekstualnih vrijednosti u stupcu "Trenutno vrijeme" numeričkim vrijednostima od 0 do 8. Svaka numerička vrijednost predstavlja određeno stanje vremena. Ovo je ključno jer modeli strojnog učenja ne mogu izravno raditi s tekstualnim podacima, oni zahtijevaju numeričke vrijednosti kako bi mogli trenirati i testirati svoje modele. Stoga je autor primijenio postupak zamjene koristeći tehniku nazvanu 'one-hot encoding'. Nakon zamjene, model može uspješno trenirati i testirati koristeći numeričke vrijednosti i donositi predviđanja na temelju tih vrijednosti.

```
df['Trenutnovrijeme'] = df['Trenutnovrijeme'].replace(['Kiša', 'Oblačno', 'Poluoblačno', 'Slabi pljuskovi uz kišu',
'Uglavnom oblačno', 'Uglavnom sunčano', 'Vedro',
'Vedro s povremenom naoblakom'],[0,1,2,3,4,5,6,7,8])
```

Slika 18. Prikaz koda za zamjenu tekstualnih vrijednosti.

Podaci se dijele na skupove za treniranje i testiranje te se standardiziraju pomoću StandardScaler. Dijele se na ulazne varijable (X) i ciljne varijable (y). Autor je odabrao sljedeće podatke za ulazne i ciljne varijable: Trenutačna temperatura, Oborine, Vlaga, Vjetar, Trenutno vrijeme, Najveća temperatura, Najmanja temperatura.

Kreira i trenira model MLPRegressor (Multi-Layer Perceptron Regressor) iz biblioteke sklearn.neural_network. Model se trenira na podacima za treniranje (X_train i y_train). Autor je podijelio podatke na skupove za treniranje i testiranje primjenom omjera 70:30. To znači da je 70% podataka dodijeljeno skupu za treniranje, dok je preostalih 30% podataka dodijeljeno skupu za testiranje.

Slika 19. Prikaz koda podijele podataka na skupove i kreiranje modela.

Izvor: Autor

Model se koristi za predviđanje izlaznih vrijednosti na temelju podataka za testiranje. Izračunava se srednja kvadratna greška (mse) i r2 koeficijent determinacije (r2_score) između stvarnih vrijednosti i predviđenih vrijednosti, kako bi se evaluirala točnost modela. R2 vrijednost se kreće od 0 do 1, što je vrijednost bliže 1 ukazuje na savršenu usklađenost modela s podacima, MSE je uvijek pozitivan broj, a manje vrijednosti ukazuju na bolju preciznost modela.

Rezultati koje je autor dobio u aplikaciji upućuju na to da je model dobro naučio podatke i ima visoku prediktivnu moć. Autor je dobio sljedeće rezultate:

srednja kvadratna greška: 1.550027301975588, koeficijent determinacije: 0.9772918039864524

```
mlp = MLPRegressor(hidden layer sizes=(100,50,100, 50), max iter=1500, solver='adam', activation='relu', random state=43)
112
       mlp.fit(X_train, y_train)
114
115
       y_pred = mlp.predict(X_test)
116
118
       mse = mean_squared_error(y_test, y_pred)
119
       r2 = r2_score(y_test, y_pred)
print('Mean Squared Error:', mse)
120
121
       print('R^2:', r2)
124
125
126
127
       new_dates = pd.date_range(start=datetime(2024, 4, 1), periods=len(df))
128
129
       new_df = df.copy()
130
131
132
       new_X = scaler.transform(new_df[X])
       new_y = mlp.predict(new_X)
133
134
135
       for i, param in enumerate(y):
           new_df[param] = new_y[:, i]
136
```

Slika 20. Prikaz koda predviđenih izlaznih vrijednosti i spremanja.

Izvor: Autor

Predviđeni rezultati se spremaju u novi DataFrame, zatim se spajaju originalni DataFrame i novi, koristeći funkciju concat, nazvan je novi DataFrame s pripadajućim datumima za 2024.

Ako je sve ispravno prošlo, korisniku će se otvoriti QmessageBox s uspješnom porukom, "Treniranje i testiranje je završeno, predviđeni rezultati su spremni za prikazivanje."

```
152
           merged_df = pd.concat([df, new_df], ignore_index=True).round()
           merged_df=merged_df.round(2)
154
           merged_df['Trenutnovrijeme'] = merged_df['Trenutnovrijeme'].replace(trenutnovrijeme_dict)
merged_df['Oborine'] = merged_df['Oborine'].apply(lambda x: abs(x))
new_df_2024 = merged_df.iloc[Ien(df):].reset_index(drop=True)
 155
 156
 158
           new_dates_2024 = pd.date_range(start=pd.Timestamp(2024, 4, 1), periods=len(new_df_2024), freq='D')
          new_df_2024['Datum'] = new_dates_2024
new_df_2024['Datum'] = new_dates_2024
new_df_2024 = new_df_2024[y].round(2)
new_df_2024.insert(6, 'Datum', new_dates_2024)
new_df_2024['Mjesto'] = df['Mjesto']
new_df_2024['Dan'] = df['Dan']
 159
 160
 161
 162
 163
 164
165
           QMessageBox.information(self, "Predviđanje vremena", "Predviđanje je završeno, rezultati su spremni za prikazivanje.")
166
167
           pass
168
```

Slika 21. Prikaz koda za prikazivanje poruke.

Slika 22. Prikaz uspješne poruke.

Izvor: Autor

6.2. Statistika sučelje

Kad je korisnik u glavnom sučelju kliknuo na gumb "Statistika", otvorit će mu se sučelje koje je implementirano putem klase StatistikaApp.

Ako korisnik nije prvo odabrao sve excel datoteke i napravio treniranje i testiranje, pojavit će se poruka s greškom, "odaberite excel datoteke kako bi se prikazala statistika".

Sučelje ima tri gumba ("Prikaži R² i MSE", "Prikaži statistiku za 2023" i "Prikaži statistiku za 2024") povezana s odgovarajućom funkcijom koja će se izvršiti kada se gumb klikne, a dodani su i stilovi za svaki gumb.

Gumb naziva "Prikaži R^2 i MSE" omogućuje korisniku da mu se prikaže vrijednost srednje kvadratne greške i r2 koeficijent determinacije, povezan je s funkcijom "r2_mse".

Drugi gumb "Prikaži statistiku za 2023" prikazuje korisniku prikaz statistike za 2023.godinu. Povezan je s funkcijom "prikazi_statistiku_2023".

Slično tome, treći gumb naziva "Prikaži statistiku za 2024" omogućuje korisniku prikaz statistike za 2024. godinu. Povezan je s funkcijom "prikazi_statistiku_2024".

```
298 class StatistikaApp(QMainWindow):
            def __init__(self, parent=None):
    super().__init__(parent)
299
 300
                    super().__intc__(parent)
self.setWindowTitle("Statistika 2023")
self.setGeometry(100, 100, 400, 400)
main_widget = QWidget()
main_layout = QVBoxLayout()
 301
 302
 303
 304
 305
                    main_widget.setLayout(main_layout)
 306
                    self.setCentralWidget(main_widget)
 307
 308
                    button_styles = ''
309
310
                         QPushButton {
                                background-color: #ff6347; /* Promijenite boju ovdje */
                                 color: white;
border: none;
 312
 313
                                 border-radius: 5px;
314
315
                                 padding: 10px;
                                 font-size: 16px;
 316
 317
                          QPushButton:hover {
                                 background-color: #ff4d26; /* Promijenite boju ovdje */
318
319
                           }
 320
 321
322
323
324
                    self.r2_mse_button = QPushButton("Prikaži R^2 i MSE", self)
                    self.r2_mse_button.setStyleSheet(button_styles)
self.r2_mse_button.clicked.connect(self.r2_mse)
 325
                    self.statistika_2023_button = QPushButton("Prikaži statistiku za 2023", self)
self.statistika_2023_button.setStyleSheet(button_styles)
self.statistika_2023_button.clicked.connect(self.prikazi_statistiku_2023)
326
327
 328
 329
330
331
332
                    self.statistika_2024_button = QPushButton("Prikaži statistiku za 2024", self)
self.statistika_2024_button.setStyleSheet(button_styles)
self.statistika_2024_button.clicked.connect(self.prikazi_statistiku_2024)
 333
334
335
336
                    self.result_label = QLabel(self)
                    self.result_text = QTextEdit(self)
 337
                    self.result_text.setReadOnly(True)
 338
339
340
                    main_layout.addWidget(self.r2_mse_button)
main_layout.addWidget(self.statistika_2023_button)
main_layout.addWidget(self.statistika_2024_button)
 341
 342
                    main_layout.addWidget(self.result_label)
343
                    main_layout.addWidget(self.result_text)
```

Slika 23. Prikaz koda sučelja Statistika

Slika 24. Prikaz sučelja Statistika

Izvor: Autor

6.2. Funkcije statistika sučelja

Kad je korisnik kliknuo na gumb "Prikaži R² i MSE", poziva se funkcija r2_mse i na korisničkom sučelju prikazuje mu se vrijednosti koeficijenta determinacije (r2) i srednje kvadratne greške (mse).

```
297 def r2_mse(self):
298 self.result_label.setText(f"Koeficijent determinacije i Srednja kvadratna greška: {r2}, {mse}")
299 pass
```

Slika 25. Prikaz koda funkcije r2_mse

Izvor: Autor

Koeficijent determinacije i Srednja kvadratna greška: 0.9772918039864524, 1.550027301975588

Slika 26. Prikaz R^2 i MSE

Kad je korisnik kliknuo gumb "Prikaži statistiku za 2023", poziva se funkcija prikazi_statistiku_2023. Ova funkcija pruža korisniku uvid u prosječne vrijednosti parametara i detalje o trenutnom vremenu, rezultati se prikazuju na korisničkom sučelju.

Funkcija prolazi kroz svaki parametar. Ako je trenutni parametar 'Trenutno vrijeme', tada se za svako mjesto izračunavaju postoci za različite vremenske uvjete ,kao što su kiša, oblačno, itd. A ako trenutni parametar nije 'Trenutno vrijeme', tada se za svako pojedinačno mjesto računa prosječna vrijednost tog parametra.

Ovo korisnicima omogućuje bolje razumijevanje klimatskih uvjeta u 2023. godini.

301	<pre>def prikazi_statistiku_2023(self):</pre>
302	parameters = [
303	'TrenutačnaTemperatura', 'Oborine', 'Vlaga', 'Vjetar', 'Trenutnovrijeme',
304	'Najvećatemperatura', 'Najmanjatemperatura'
305]
306	<pre>places = df['Mjesto'].unique()</pre>
307	self.result_text.clear()
308	for parameter in parameters:
309	<pre>if parameter == 'Trenutnovrijeme':</pre>
310	for place in places:
311	<pre>df_place = df.loc[df['Mjesto'] == place]</pre>
312	<pre>postotak_kisa = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 0 else 0).mean() * 100</pre>
313	<pre>postotak_oblacno = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 1 else 0).mean() * 100</pre>
314	<pre>postotak_poluoblacno = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 2 else 0).mean() * 100</pre>
315	<pre>postotak_slabipljuskovi = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 3 else 0).mean() * 100</pre>
316	<pre>postotak_suncano = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 4 else 0).mean() * 100</pre>
317	postotak_uglavnomoblacno = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 5 else 0).mean() * 100
318	<pre>postotak_uglavnomsuncano = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 6 else 0).mean() * 100</pre>
319	<pre>postotak_vedro = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 7 else 0).mean() * 100</pre>
320	postotak_vedronaoblaka = df_place['Trenutnovrijeme'].apply(lambda x: 1 if x == 8 else 0).mean() * 100
321	self.result_text.append(f'Postotak kišnih dana u {place}: {postotak_kisa:.2f}%\n')
322	self.result_text.append(f'Postotak oblačnih dana u {place}: {postotak_oblacno:.2f}%\n')
323	self.result_text.append(f'Postotak poluoblačnih dana u {place}: {postotak_poluoblacno:.2f}%\n')
324	self.result_text.append(f'Postotak slabih pljuskova dana u {place}: {postotak_slabipljuskovi:.2f}%\n')
325	self.result_text.append(f'Postotak sunčanih dana u {place}: {postotak_suncano:.2f}%\n')
326	self.result_text.append(f'Postotak uglavnom oblačnih dana u {place}: {postotak_uglavnomoblacno:.2f}%\n')
327	self.result_text.append(f'Postotak uglavnomo sunčanih dana u {place}: {postotak_uglavnomsuncano:.2f}%\n'
328	self.result_text.append(f'Postotak vedrih dana u {place}: {postotak_vedro:.2f}%\n')
329	self.result_text.append(f'Postotak vedro s naoblakom dana u {place}: {postotak_vedronaoblaka:.2f}%\n')
330	self.result_text.append('\n')
331	else:
332	for place in place:
333	df_place = df.loc[df['Mjesto'] == place]
334	<pre>mean_value = df_place[parameter].mean()</pre>
335	self.result_text.append(f'Prosječna vrijednost parametra {parameter} u {place}: {mean_value:.2f}\n')
	Slika 27. Prikaz koda funkcije prikazi, statistiku 2023
	Sinka 27. Tinkaz koda tunkerje prikazi_statistiku_2025

Prosječna vrijednost parametra TrenutačnaTemperatura u Čakovec: 11.53 Prosječna vrijednost parametra Trenutačna Temperatura u Varaždin: 11.70 Prosječna vrijednost parametra Trenutačna Temperatura u Koprivnica: 11.97 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Čakovec: 36.40 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Varaždin: 34.30 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Koprivnica: 28.47 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Čakovec: 67.93 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Varaždin: 67.47 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Koprivnica: 68.00 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Čakovec: 9.13 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Varaždin: 8.97 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Koprivnica: 9.63 Postotak kišnih dana u Čakovec: 3.33% Postotak oblačnih dana u Čakovec: 10.00% Postotak poluoblačnih dana u Čakovec: 33.33% Postotak slabih pljuskova dana u Čakovec: 20.00% Postotak sunčanih dana u Čakovec: 6.67% Postotak uglavnom oblačnih dana u Čakovec: 13.33% Postotak uglavnomo sunčanih dana u Čakovec: 6.67% Postotak vedrih dana u Čakovec: 3.33% Postotak vedro s naoblakom dana u Čakovec: 3.33%

Slika 28. Prikaz statistike za 2023.godinu.

Izvor: Autor

Kad je korisnik kliknuo gumb "Prikaži statistiku za 2024", poziva se funkcija prikazi_statistiku_2024.

Ova funkcija ima sličnu logiku kao funkcija "prikazi_statistiku_2023", ali prikazuje statistiku za 2024. godinu na temelju drugog DataFrame-a ("new_df_2024"). Rezultati se prikazuju na korisničkom sučelju.

df place = new df 2024.loc[df['Mjesto'] == place] Slika 29. Prikaz dijela koda s promijenjenim DataFrame za 2024.godinu.

Prosječna vrijednost parametra TrenutačnaTemperatura u Čakovec: 11.60 Prosječna vrijednost parametra TrenutačnaTemperatura u Varaždin: 11.60 Prosječna vrijednost parametra TrenutačnaTemperatura u Koprivnica: 12.00 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Čakovec: 36.47 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Varaždin: 34.00 Prosječna vrijednost parametra Oborine u Koprivnica: 28.50 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Čakovec: 68.03 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Varaždin: 67.23 Prosječna vrijednost parametra Vlaga u Koprivnica: 68.10 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Čakovec: 9.13 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Varaždin: 8.97 Prosječna vrijednost parametra Vjetar u Koprivnica: 9.63 Postotak kišnih dana u Čakovec: 3.33% Postotak oblačnih dana u Čakovec: 13.33% Postotak poluoblačnih dana u Čakovec: 30.00% Postotak slabih pljuskova dana u Čakovec: 20.00% Postotak sunčanih dana u Čakovec: 6.67% Postotak uglavnom oblačnih dana u Čakovec: 13.33% Postotak uglavnomo sunčanih dana u Čakovec: 6.67% Postotak vedrih dana u Čakovec: 3.33% Postotak vedro s naoblakom dana u Čakovec: 3.33%

Slika 30. Prikaz statistike za 2024. godinu.

Izvor: Autor

6.3. Vrijeme sučelje

Kad je korisnik u glavnom sučelju kliknuo na gumb "Vrijeme", otvorit će mu se sučelje s prikazom tablice i vremena za svako pojedino mjesto, za mjesec travanj 2023. i 2024. godine.

Korisnik ne može vidjeti vrijeme ako nije odabrao sve excel datoteke i napravio treniranje i testiranje, prikazat će mu se greška s porukom.

Sučelje prikazuje naziv trenutnog mjesta, tablicu s vremenskim podacima, i gumb za prijelaz na sljedeće mjesto s dodanim stilom.

```
428 class PrvoSučelje(QMainWindow):
429
        def __init__(self,df,new_df_2024,places,parent=None):
430
            super().__init__(parent)
431
432
            self.places = places
433
            self.df = df
434
             self.new_df_2024 = new_df_2024
435
             self.places = places
            self.current_place_index = 0
436
437
            self.setWindowTitle("Vrijeme")
438
             self.central_widget = QWidget()
439
            self.setCentralWidget(self.central_widget)
440
            self.layout = QVBoxLayout()
441
            self.central_widget.setLayout(self.layout)
442
443
            button_styles = '
444
                 QPushButton {
445
                    background-color: #ff6347; /* Promijenite boju ovdje */
446
                     color: white;
447
                     border: none;
448
                    border-radius: 5px;
449
                     padding: 10px;
450
                     font-size: 16px;
451
452
                QPushButton:hover {
453
                    background-color: #ff4d26; /* Promijenite boju ovdje */
454
                }
455
456
457
            self.place label = OLabel()
458
            self.layout.addWidget(self.place_label)
459
460
            self.table = QTableWidget()
461
            self.layout.addWidget(self.table)
462
463
            self.next_button = QPushButton("Sljedeće mjesto")
464
             self.next_button.setStyleSheet(button_styles)
465
            self.next button.clicked.connect(self.show next place)
466
            self.layout.addWidget(self.next_button)
467
            self.show_weather()
```

Slika 31. Prikaz koda sučelja Vrijeme.

Izvor: Autor

6.3.1. Funkcije vrijeme sučelja

Funkcija show_weather se koristi za prikazivanje vremenskih podataka u tablici, definiraju se početni i završni datumi za 2023. i 2024. godinu te se iz DataFrame-ova: df i new_df_2024 filtriraju podaci za odabrano mjesto u tim godinama, dodani su i smajlići koji odgovaraju za svako vrijeme.

Vremenski podaci se prikazuju u tablici, gdje se svaki redak sastoji od datuma i odgovarajućih vremenskih podataka za 2023. i 2024. godinu.

Ako se vremenski podaci za te dvije godine razlikuju, tekst se poveća i podeblja kako bi se primijetila razlika.

```
409 def show_weather(self):
410
           place = self.places[self.current_place_index]
           start_date_2023 = datetime(2023, 4, 1)
end_date_2023 = datetime(2023, 4, 30)
411
412
413
           new_df_place_2023 = self.df.loc[self.df['Mjesto'] == place].assign(Datum=pd.date_range(start=start_date_2023, end=end_date
414
           start date_2024 = datetime(2024, 4, 1)
415
416
           end date 2024 = datetime(2024, 4, 30)
417
           new_df_place_2024 = self.new_df_2024.loc[self.new_df_2024['Mjesto'] == place].assign(Datum=pd.date_range(start=start_date)
418
           trenutnovrijeme_dict = {
    0: 'Kiša', 1: 'Oblačno', 2: 'Poluoblačno', 3: 'Slabi pljuskovi uz kišu',
    4: 'Sunčano', 5: 'Uglavnom oblačno', 6: 'Uglavnom sunčano',
419
420
421
422
                 7: 'Vedro', 8: 'Vedro s povremenom naoblakom'
423
           }
424
           smajlici = {
    'Kiša': '♀', 'Oblačno': '♀', 'Poluoblačno': '♥',
    'Slabi pljuskovi uz kišu': '♀', 'Sunčano': '♥', 'Uglavnom oblačno': '♥',
    'Uglavnom sunčano': '♥', 'Vedro': '♥', 'Vedro s povremenom naoblakom': '♥'
425
426
427
428
429
           }
430
           self.place_label.setText(place)
431
432
           header_labels = ['Datum', '2023', f'2024 - {place}']
self.table.setColumnCount(len(header_labels))
433
434
435
           self.table.setHorizontalHeaderLabels(header labels)
436
437
           self.table.setRowCount(len(new_df_place_2023))
438
           self.table.verticalHeader().setVisible(False)
439
           for row, (_, row_2023), (_, row_2024) in zip(range(len(new_df_place_2023)), new_df_place_2023.iterrows(), new_df_place_2023
godina_str = row_2023['Datum'].strftime('%d.%m')
godina_str_2023 = row_2023['Datum'].strftime('%Y')
godina_str_2024 = row_2024['Datum'].strftime('%Y')
440
441
442
443
444
                 trenutnovrijeme_2023 = trenutnovrijeme_dict.get(row_2023['Trenutnovrijeme'], '')
445
```

Slika 32. Prikaz dijela koda funkcije show_weather.

Izvor: Autor

Funkcija show_next_place se koristi za prijelaz na sljedeće mjesto s pritiskom na gumb ažurira se trenutni indeks mjesta na sljedeći indeks u listi places i ponovno se poziva show_weather metoda za prikaz novih vremenskih podataka.

```
469 def show_next_place(self):
470 self.current_place_index = (self.current_place_index + 1) % len(self.places)
471 self.show_weather()
```

Slika 33. Prikaz koda funkcije show_next_place.

🛚 Vrijem	I Vrijeme				
Čakovec					
Datum	2023	2024 - Čakovec			
01.04	ち Poluoblačno	ち Poluoblačno			
02.04	🗅 Poluoblačno	🏝 Poluoblačno			
03.04	A Oblačno	A Oblačno			
04.04	🖕 Kiša	🖕 Kiša			
05.04	🔅 Vedro s povremenom naoblakom	🔅 Vedro s povremenom naoblakom			
06.04	🔅 Uglavnom sunčano	🔅 Uglavnom sunčano			
07.04	🗅 Uglavnom oblačno	ち Uglavnom oblačno			
08.04	🗅 Poluoblačno	🖶 Oblačno			
09.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
10.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
11.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
12.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
13.04	🗅 Uglavnom oblačno	ち Uglavnom oblačno			
14.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
15.04	A Oblačno	A Oblačno			
16.04	🗅 Poluoblačno	🏝 Poluoblačno			
17.04	ち Poluoblačno	🏝 Poluoblačno			
18.04	😳 Vedro	🔅 Vedro			
19.04	🗅 Uglavnom oblačno	ち Uglavnom oblačno			
20.04	A Oblačno	A Oblačno			
21.04	¥ Sunčano	* Sunčano			
22.04	🗅 Poluoblačno	🗅 Poluoblačno			
23.04	🗅 Poluoblačno	🗅 Poluoblačno			
24.04	🗅 Uglavnom oblačno	ち Uglavnom oblačno			
25.04	🗢 Uglavnom sunčano	🗢 Uglavnom sunčano			
26.04	🗅 Poluoblačno	🗅 Poluoblačno			
27.04	🗢 Poluoblačno	🏝 Poluoblačno			
28.04	😂 Slabi pljuskovi uz kišu	😂 Slabi pljuskovi uz kišu			
29.04	🗢 Poluoblačno	🏝 Poluoblačno			
30.04	¥ Sunčano	* Sunčano			

Slika 34. Prikaz sučelja vrijeme za mjesto Čakovec.

6.3. Vremenska prognoza sučelje

Kad je korisnik na glavnom sučelju kliknuo na gumb "Vremenska prognoza", otvara mu se sučelje s vremenskom prognozom. Ako korisnik nije odabrao sve excel datoteke i napravio treniranje i testiranje, neće moći dobiti prikaz vremenske prognoze, već će mu se prikazati poruka s greškom.

Sučelje koristi tkinter. Autor je odabrao tkinter zbog ljepšeg i vizualnijeg prikaza vremenske prognoze na korisničkom sučelju s različitim grafovima. Stvara glavni okvir koji sadržava grafove, scrollbar kako bi se mogli prikazati svi grafovi i klizati kroz sadržaj.

Canvas je stvoren unutar glavnog okvira (main_frame) i popunjava preostali prostor. Unutar canvasa, stvara se unutarnji okvir (inner_frame) koji sadržava grafove, dodana je i slika kako bi sučelje izgledalo ljepše.

Na sučelju se nalazi 7 gumbova, povezana s odgovarajućom funkcijom koja će se izvršiti kada se gumb klikne. To su "Čakovec-Stvarno-Predviđeno", "Varaždin-Stvarno-Predviđeno", "Koprivnica-Stvarno-Predviđeno", Čakovec-Vrijeme-Predviđeno, Varaždin-Vrijeme-Predviđeno, Koprivnica-Vrijeme-Predviđeno, "Bar-Graf-Oborine-Predviđene".

```
538 def third_interface():
539
         root = tk.Tk()
540
         root.title("Vremenska prognoza")
541
542
543
         main frame = tk.Frame(root)
544
         main_frame.pack(side=tk.TOP, fill=tk.BOTH, expand=True)
545
546
547
         scrollbar = ttk.Scrollbar(main_frame, orient=tk.VERTICAL)
548
549
         scrollbar.pack(side=tk.RIGHT, fill=tk.Y)
550
551
         canvas = tk.Canvas(main_frame, yscrollcommand=scrollbar.set)
552
553
         canvas.pack(side=tk.LEFT, fill=tk.BOTH, expand=True)
554
         canvas.configure(yscrollcommand=scrollbar.set)
555
556
557
558
         inner frame = tk.Frame(canvas)
         canvas.create_window((0, 0), window=inner_frame, anchor='nw')
559
560
         scrollbar.configure(command=canvas.yview)
561
562
         canvas.configure(yscrollcommand=scrollbar.set)
563
564
         image = Image.open('C:/Users/fbara/Desktop/vremenska-prognoza-1.jpg')
565
         image = image.resize((1600, 800))
         photo = ImageTk.PhotoImage(image)
566
         label = tk.Label(canvas, image=photo)
567
568
         label.pack(fill="both", expand=True)
```

Slika 35. Prikaz koda Vremenska prognoza sučelja.

Slika 36. Prikaz Vremenska prognoza sučelja. Izvor: Autor

6.3.1. Vremenska prognoza sučelje funkcije

Kad je korisnik kliknuo gumb "Čakovec-Stvarno-Predviđeno" poziva se funkcija otvori graf('Čakovec').

Grafovi se generiraju funkcijom stvar_pred_graph() koja prikazuje sve grafove za mjesto Čakovec. Prikazuje ukupno 7 grafova, za svaki parametar se prikazuje jedan graf. Grafovi se stvaraju unutar okvira (inner_frame), a podaci se dobivaju iz DataFrame-ova: df i new_df. Unutar funkcije, definiran je rječnik units koji sadrži jedinice za parametre kao ključeve i koristi se za prikaz jedinica na osi y grafa. Dalje se koristi FigureCanvasTkAgg kako bi se graf prikazao unutar tkinter sučelja.

Slično tome, kad je korisnik kliknuo na gumbove "Varaždin-Stvarno-Predviđeno" i "Koprivnica-Stvarno-Predviđeno", poziva istu funkciju otvori_graf(). Jedina je razlika da se grafovi prikazuju za mjesto Varaždin i Koprivnica, dok sve ostalo ostaje isto.

518	<pre>def stvar_pred_graph(inner_frame, df, new_df, place, parameter, ylabel):</pre>
519	units = {
520	
521	'Oborine':'%',
522	'Vlaga': '%',
523	'Vjetar': 'km/h',
524	'Najvećatemperatura': '°C',
525	'Najmanjatemperatura': '°C'
526	
527	<pre>fig = plt.figure(figsize=(10, 5))</pre>
528	<pre>df_place = df.loc[df['Mjesto'] == place]</pre>
529	<pre>new_df_place = new_df.loc[new_df['Mjesto'] == place]</pre>
530	<pre>plt.plot(new_df_place['Datum'], df_place[parameter], label='Stvarne vrijednosti')</pre>
531	<pre>plt.plot(new_df_place['Datum'], new_df_place[parameter], label='Predvidene vrijednosti')</pre>
532	plt.xlabel('Datum')
533	<pre>plt.ylabel(f'{parameter} ({units[parameter]})')</pre>
534	<pre>plt.title('Stvarne i predvidene vrijednosti za {} - {}'.format(place, parameter))</pre>
535	plt.legend()
536	plt.close()
537	canvas = FigureCanvasTkAgg(fig, master=inner_frame)
538	canvas.draw()
539	<pre>canvas.get_tk_widget().pack()</pre>

Slika 37. Prikaz koda funkcije stvar_pred_graph().

Izvor: Autor

"Funkcija prikazi_grafove(place)" generira grafove za odabrano mjesto. Nakon poziva ove funkcije, prethodno prikazani grafovi će biti uklonjeni, a zatim će se za svaki parametar iz liste parameters generirati graf unutar inner_frame. Prvo se koristi label.pack_forget() kako bi se uklonio prethodno prikazani tekstualni sadržaj.

Ako je odabrano mjesto Čakovec, definiraju se početni i krajnji datum za 2024. godinu te se filtrira DataFrame: new_df, samo za mjesto Čakovec i dodaje se stupac 'Datum' koji predstavlja raspon datuma za taj period. Zatim se poziva funkcija stvar_pred_graph() s odgovarajućim argumentima kako bi se generirao graf za to mjesto, parametar i podatke.

A ako nije odabrano ni 'Varaždin' ni 'Koprivnica', podaci za 2024. godinu se uzimaju iz DataFrame-a: new_df_2024. Zatim se poziva funkcija stvar_pred_graph() kako bi se generirao graf za to mjesto, parametar i podatke.

Florijan Baranić

543 544	parameters = ['Oborine', 'Vlaga', 'Vjetar', 'Najvećatemperatura', 'Najmanjatemperatura'] places = ['Čakovec', 'Varaždin', 'Koorivnica']
545	
546	def prikazi grafove(place):
547	label.pack forget()
548	for parameter in parameters:
549	inner_frame_graph = tk.Frame(inner_frame)
550	<pre>inner_frame_graph.pack()</pre>
551	
552	if place == 'Varaždin':
553	<pre>start_date = datetime(2024, 4, 1)</pre>
554	end_date = datetime(2024, 4, 30)
555	new_df_varazdin = new_df.loc[new_df['Mjesto'] == 'Varaždin']
556	new_df_varazdin = new_df_varazdin.assign(Datum=pd.date_range(start=start_date, end=end_date, freq='D'))
557	stvar_pred_graph(inner_frame_graph, df, new_df_varazdin, place, parameter, ylabel=parameter)
558	elif place == 'Koprivnica':
559	<pre>start_date = datetime(2024, 4, 1)</pre>
560	end_date = datetime(2024, 4, 30)
561	new_df_koprivnica = new_df.loc[new_df['Mjesto'] == 'Koprivnica']
562	<pre>new_df_koprivnica = new_df_koprivnica.assign(Datum=pd.date_range(start=start_date, end=end_date, freq='D'))</pre>
563	stvar_pred_graph(inner_frame_graph, df, new_df_koprivnica, place, parameter, ylabel=parameter)
564	else:
565	
566	stvar_pred_graph(inner_frame_graph, df, new_df_2024, place, parameter, ylabel=parameter)
	Slika 38. Prikaz koda funkcije prikazi_grafove().

Izvor: Autor

"Funkcija otvori_graf(mjesto)" otvara grafove za odabrano mjesto. Nakon poziva ove funkcije, prethodno prikazani grafovi će biti uklonjeni, a zatim će se pozvati funkcija prikazi_grafove(mjesto).

569	<pre>def otvori_graf(mjesto):</pre>
570	label.pack_forget()
571	
572	<pre>for widget in inner_frame.winfo_children():</pre>
573	<pre>widget.destroy()</pre>
574	
575	prikazi_grafove(mjesto)
576	

Slika 39. Prikaz koda funckije otvori_graf(mjesto).

Slika 40. Prikaz grafa s parametrom najveća temperatura za mjesto Čakovec.

Izvor: Autor

Kad je korisnik kliknuo gumb "Varaždin-Vrijeme-Predviđeno" poziva se funkcija otvori_graff("Varaždin").

Graf se generira funkcijom prikazi_trenutno_vrijeme() i prikazuje jedan graf, usporedbu vremena 2023. i 2024. godine za mjesec travanj. Unutar funkcije definiran je rječnik trenutno vrijeme_dict koji zamjenjuje numeričke vrijednosti trenutnog vremena na odgovarajući tekstualni opis. Zatim se iz DataFrame-a: df i new_df_2024 filtriraju podaci za odabrano mjesto i zadržavaju se samo stupci "Datum" i "Trenutno vrijeme". Nakon toga, podaci se spajaju na temelju stupca "Datum" koristeći merge() funkciju.

Slično tome, kad je korisnik kliknuo na gumbove "Čakovec-Vrijeme-Predviđeno" i "Koprivnica-Vrijeme-Predviđeno" poziva istu funkciju otvori_graff(). Razlika je u tome da se grafovi prikazuju za mjesto Čakovec i Koprivnica.

Izvor: Autor

Funkcija otvori_graff(mjesto) služi za otvaranje grafa za odabrano mjesto. Nakon poziva ove funkcije, prethodno prikazani grafovi će biti uklonjeni, a zatim će se za odabrano mjesto generirati graf koji prikazuje usporedbu trenutnog vremena između 2023. i 2024. godine.

```
678 def otvori graff(mjesto):
              label.pack_forget()
679
680
              for widget in inner_frame.winfo_children():
681
                  widget.destroy()
682
683
              start_date = datetime(2023, 4, 1)
684
              end_date = datetime(2023, 4, 30)
              new_df_place_2023 = df.loc[df['Mjesto'] == mjesto].assign(Datum=pd.date_range(start=start_date, end=end_date, freq=
685
686
              start_date_2024 = datetime(2024, 4, 1)
end_date_2024 = datetime(2024, 4, 30)
687
688
              new_df_place_2024 = new_df_2024.loc[new_df_2024['Mjesto'] == mjesto].assign(Datum=pd.date_range(start=start_date, e
689
690
691
              prikazi_trenutno_vrijeme(new_df_place_2023, new_df_place_2024, mjesto)
```

Slika 42. Prikaz koda funkcije otvori_graff().

Slika 43. Prikaz grafa usporedba 2023 i 2024 za mjesto Varaždin.

Izvor: Autor

Kad je korisnik kliknuo gumb "Bar-Graf-Oborine-Predviđene" poziva se funkcija prikazi_treci_graf.

Funkcija prikazi_totalne_oborine_graf() generira graf za mjesta Čakovec, Varaždin, Koprivnica i prikazuje ukupnu količinu oborina koja je pala u mjesecu travnju 2023. te kolika je ukupna predviđena količina oborina za mjesec travanj 2024.godine. Grafovi se generiraju pomoću plt.bar() funkcije. Prva traka predstavlja količine oborina za 2023. godinu, a druga traka predstavlja količine oborina za 2024. godinu. Također se dodaju tekstualne oznake iznad svake trake s količinom oborina pomoću plt.text() funkcije.

```
632
              def prikazi_totalne_oborine_graf(inner_frame, total_rain_2023, total_rain_2024):
                          label.pack_forget()
bar_width = 0.35
633
634
635
636
                           r1 = np.arange(len(total_rain_2023))
                          r2 = [x + bar_width for x in r1]
637
638
                          fig = plt.figure(figsize=(10, 5))
639
                          plt.bar(r1, total_rain_2023.values, color='b', width=bar_width, edgecolor='white', label='2023')
plt.bar(r2, total_rain_2024.values, color='r', width=bar_width, edgecolor='white', label='2024')
plt.xlabel('Grad')
640
641
642
                          plt.ylabel(f'Oborine u mm')
643
                          pit.yiaoei(* Oborine u mm )
plt.title('Ukupne količine oborina po gradu')
plt.title('Ukupne količine oborina po gradu')
plt.titeks([r + bar_width / 2 for r in range(len(total_rain_2023))], total_rain_2023.index)
for i, v in enumerate(total_rain_2023.values):
    plt.text(r1[i] - 0.08, v + 1, str(v), color='blue', fontweight='bold')
644
645
646
647
648
649
                          for i, v in enumerate(total_rain_2024.values):
650
                                plt.text(r2[i] - 0.08, v + 1, str(v), color='red', fontweight='bold')
651
652
                          plt.close()
653
                           canvas = FigureCanvasTkAgg(fig, master=inner_frame)
                          canvas.draw()
654
655
                          canvas.get_tk_widget().pack()
```

Slika 44. Prikaz koda funkcije prikazi_totalne_oborine.

Izvor: Autor

Funkcija prikazi_treci_graf() služi za prikazivanje trećeg grafa koji prikazuje ukupne količine oborina po mjestu za mjesec travanj 2023. i 2024. godine. Iz izvornog DataFramea df i DataFramea za 2024. godinu new_df_2024, računaju se ukupne količine oborina po mjestima.

Grupiranje i zbrajanje oborina vrši se prema stupcu "Mjesto". Rezultati se pohranjuju u total_rain_2023 i total_rain_2024. Na kraju se poziva funkcija prikazi_totalne_oborine_graf() kako bi se prikazao graf ukupnih količina oborina po mjestu za mjesec travanj 2023. i 2024.godine.

657	<pre>def prikazi_treci_graf():</pre>
658	label.pack_forget()
659	<pre>for widget in inner_frame.winfo_children():</pre>
660	widget.destroy()
661	<pre>total_rain_2023 = df.groupby('Mjesto')['Oborine'].sum()</pre>
662	<pre>total_rain_2024 = new_df_2024.groupby('Mjesto')['Oborine'].sum()</pre>
663	prikazi_totalne_oborine_graf(inner_frame, total_rain_2023, total_rain_2024)
CCA	

Slika 45. Prikaz koda funkcije prikazi_treci_graf().

Izvor: Autor

668 graf_cakovec_button = tk.Button(root, text="Čakovec-Stvarno-Predviđeno", command=lambda: otvori_graf('Čakovec')) 669 670 graf_cakovec_button.pack(side=tk.LEFT) graf_varazdin_button = tk.Button(root, text="Varaždin-Stvarno-Predviđeno", command=lambda: otvori_graf('Varaždin'))
graf_varazdin_button.pack(side=tk.LEFT) 671 672 673 674 graf_koprivnica_button = tk.Button(root, text="Koprivnica-Stvarno-Predvideno", command=lambda: otvori_graf('Koprivnica')
graf_koprivnica_button.pack(side=tk.LEFT) 675 676 677 cakovec_button = tk.Button(root, text="Čakovec-Vrijeme-Predviđeno", command=lambda: otvori_graff('Čakovec')) cakovec_button.pack(side=tk.LEFT) 678 679 varazdin_button = tk.Button(root, text="Varaždin-Vrijeme-Predviđeno", command=lambda: otvori_graff('Varaždin')) 680 varazdin button.pack(side=tk.LEFT) 681 682 koprivnica_button = tk.Button(root, text="Koprivnica-Vrijeme-Predvideno", command=lambda: otvori_graff('Koprivnica')) 683 koprivnica_button.pack(side=tk.LEFT) bar_button = tk.Button(root, text="Bar-Graf-Oborine-Predvidene", command=prikazi_treci_graf) 684 685 bar_button.pack(side=tk.LEFT) 686 687 688 689 canvas.configure(scrollregion=canvas.bbox("all"), yscrollcommand=scrollbar.set) 690 691 inner_frame.bind("<Configure>", lambda e: canvas.configure(scrollregion=canvas.bbox("all"))) 692 693 694 scrollbar.pack(side=tk.RIGHT, fill=tk.Y) 695 root.mainloop() 696

Slika 46. Prikaz koda za stvaranje i prikazivanje gumba na sučelju.

Izvor: Autor

Kod predstavlja stvaranje i prikazivanje gumba na korisničkom sučelju i konfiguriranje prikaza trake za pomicanje (scrollanje) na korisničkom sučelju. Funkcija root.mainloop() pokreće glavnu petlju aplikacije kako bi se prikazali gumbi i korisničko sučelje i omogućilo interakciju s njima.

6.4. Treniranje-testiranje-pojedinačno

Kad je korisnik u glavnom sučelju kliknuo na gumb "Treniranje i testiranje-pojedinačno", otvorit će mu se sučelje u kojem se koristi glavni prozor, tekstni editor i gumb pod nazivom "Unesi datoteku za treniranje i testiranje" s dodanim stilom.

Ovo sučelje je slično sučelju Treniranje i testiranje i ima sličnu logiku i funkciju koju je autor već naveo i opisao. Razlika je u tome što korisnik može odabrati excel podatke za bilo koje mjesto, bilo koji mjesec za 2023.godinu, s istim parametrima. Izvršit će mu se treniranje i testiranje i predviđeni podaci za 2024. godinu prikazuju se u tekstualnom editoru.

Treniranje-Testiranje -			×
	Unesi datoteku za obra	đivanje	

Slika 47. Prikaz sučelja treniranje-testiranje-pojedinačno

Izvor: Autor

```
def process_files(self, filename):
808
809
            self.button.hide()
810
            global df, new df
            df = pd.read_csv(filename, encoding='cp1250', delimiter=";")
811
812
813
            if not df.empty:
814
815
                mjesta = df['Mjesto'].unique()
816
817
                df['Mjesto'] = df['Mjesto'].replace({mjesto: mjesta[i] for i, mjesto in enumerate(mjesta)})
818
                Slika 48. Prikaz razlike funkcije testiranje i testiranje-pojedinačno.
```

897 table_html = new_df_2024.to_html(index=False)
898
899
900 output += f"Predikcija za 2024 sa svim parametrima:\n\n\n"
901 output += table_html
902
903
904 self.text_edit.setGeometry(25, 50, 1500, 1000)
905 self.text_edit.setHtml(output)
906 self.text_edit.setStyleSheet("font-size: 12pt;")

Slika 49. Prikaz druge razlike funkcije testiranje-testiranje-pojedinačno.

Izvor: Autor

🔝 Predikcija vremena

Srednja kvadratna greška: 43	3.8600993	340101	89 R^2:	0.44540955733355186 Predikci	ja za 2024 sa svim paran	netrima:	r	1	1
TrenutačnaTemperatura	Oborine	Vlaga	Vjetar	Trenutnovrijeme	Najvećatemperatura	Najmanjatemperatura	Datum	Mjesto	Dan
8.0	0.0	38.0	19.0	Poluoblačno	9.0	-3.0	2024-04-0	1 Zagreb	srijeda
4.0	1.0	57.0	7.0	Poluoblačno	10.0	-2.0	2024-04-0	2 Zagreb	četvrtak
7.0	77.0	70.0	8.0	Oblačno	13.0	3.0	2024-04-0	3 Zagreb	petak
9.0	85.0	88.0	4.0	Kiša	9.0	4.0	2024-04-04	4 Zagreb	subota
5.0	5.0	92.0	6.0	Vedro s povremenom naoblakom	8.0	-0.0	2024-04-0	5 Zagreb	nedjelja
15.0	1.0	35.0	7.0	Uglavnom sunčano	17.0	0.0	2024-04-0	6 Zagreb	ponedjeljak
8.0	8.0	66.0	5.0	Uglavnom sunčano	14.0	-1.0	2024-04-0	7 Zagreb	utorak
7.0	18.0	31.0	5.0	Oblačno	10.0	2.0	2024-04-0	8 Zagreb	srijeda
7.0	20.0	32.0	5.0	Poluoblačno	11.0	2.0	2024-04-0	9 Zagreb	četvrtak
5.0	88.0	20.0	7.0	Poluoblačno	9.0	7.0	2024-04-1	0 Zagreb	petak
9.0	73.0	8.0	8.0	Poluoblačno	11.0	5.0	2024-04-1	1 Zagreb	subota
10.0	82.0	14.0	14.0	Poluoblačno	11.0	7.0	2024-04-12	2 Zagreb	nedjelja
15.0	73.0	16.0	15.0	Poluoblačno	16.0	7.0	2024-04-13	3 Zagreb	ponedjeljak
13.0	85.0	16.0	16.0	Poluoblačno	13.0	7.0	2024-04-14	4 Zagreb	utorak
14.0	69.0	13.0	13.0	Poluoblačno	14.0	4.0	2024-04-1	5 Zagreb	srijeda
12.0	72.0	6.0	6.0	Poluoblačno	18.0	6.0	2024-04-1	6 Zagreb	četvrtak
12.0	66.0	5.0	5.0	Poluoblačno	18.0	5.0	2024-04-1	7 Zagreb	petak
13.0	66.0	5.0	5.0	Poluoblačno	21.0	7.0	2024-04-1	8 Zagreb	subota
17.0	57.0	8.0	8.0	Poluoblačno	22.0	11.0	2024-04-1	9 Zagreb	nedjelja
15.0	72.0	11.0	11.0	Poluoblačno	16.0	8.0	2024-04-2	0 Zagreb	ponedjeljak
13.0	68.0	8.0	8.0	Poluoblačno	17.0	6.0	2024-04-2	1 Zagreb	utorak
13.0	51.0	10.0	10.0	Poluoblačno	14.0	5.0	2024-04-2	2 Zagreb	srijeda
8.0	74.0	3.0	3.0	Poluoblačno	16.0	5.0	2024-04-2	3 Zagreb	četvrtak
13.0	80.0	5.0	6.0	Poluoblačno	19.0	7.0	2024-04-24	4 Zagreb	petak
17.0	56.0	7.0	8.0	Poluoblačno	23.0	11.0	2024-04-2	5 Zagreb	subota
17.0	51.0	18.0	18.0	Poluoblačno	18.0	7.0	2024-04-2	6 Zagreb	nedjelja
19.0	37.0	19.0	19.0	Poluoblačno	20.0	10.0	2024-04-2	7 Zagreb	ponedjeljak
16.0	70.0	10.0	10.0	Poluoblačno	18.0	11.0	2024-04-2	8 Zagreb	utorak
13.0	85.0	8.0	9.0	Poluoblačno	16.0	7.0	2024-04-2	9 Zagreb	srijeda

Slika 50. Prikaz predviđenih vrijednosti za 2024 u text editoru.

Izvor: Autor

6.4.1. Treniranje- testiranje-pojedinačno sučelje funkcije

Kad korisnik klikne na gumb "Unesi datoteku za treniranje i testiranje", otvara mu se dijaloški prozor za odabir excel datoteke i implementira se funkcija import_files.

Nakon što je odabrana excel datoteka, ako je sve ispravno, izvršit će se treniranje i testiranje, podaci će se prikazati u tekstualnom editoru na sučelju.

6.5. Funkcije sučelja

Funkcije show_interface služe za prikazivanje određenog sučelja, autor je u aplikaciji koristio sveukupno 6 sučelja. Ako su podaci potrebni za sučelje prazni, prikazuje se upozorenje.

Ako već postoji trenutno prikazano sučelje, skriva se i zatim se stvara nova instanca sučelja i prikazuje se na određenoj geometriji ono sučelje koje je korisnik odabrao.

```
239
          def show_interface1(self):
              if df.empty or df_varazdin.empty or df_koprivnica.empty:

QMessageBox.warning(self, "Upozorenje", "Molimo odaberite excel datoteke kako bi ste vidjeli Statistiku.")
240
241
242
                   return
243
              if self.current_interface:
                   self.current_interface.hide()
self.current_interface = None
244
245
246
247
              self.current_interface = StatistikaApp(self)
              self.current_interface.setGeometry(300, 50, 400, 400)
self.current_interface.show()
248
249
250
251
252
253
          def show_interface2(self):
              254
255
                   return
              if self.current_interface:
    self.current_interface.hide()
256
257
258
                   self.current_interface = None
259
260
261
              self.current_interface = PrvoSučelje(df, new_df_2024, places, self)
              self.current_interface.setGeometry(300, 50, 400, 400)
self.current_interface.show()
262
263
264
265
              pass
266
          def show_interface3(self):
              if df.empty or df_varazdin.empty or df_koprivnica.empty:
    QMessageBox.warning(self, "Upozorenje", "odaberite excel datoteke kako bi ste vidjeli Prognozu vremena.")
267
268
269
                   return
270
              if self.current_interface:
271
                   self.current_interface.hide()
272
273
                   self.current_interface = None
274
               self.current_interface = third_interface()
275
              pass
```

Slika 51. Prikaz koda funkcije show_interface()

7.ZAKLJUČAK

Vrlo je bitno istaknuti značaj umjetne inteligencije (UI), neuronskih mreža, strojnog učenja i web scraping-a u području prognoze vremena, ali i svim ostalim područjima. Umjetna inteligencija i neuronske mreže omogućuju nam da se učinkovito obrade ogromne količine vremenskih podataka. Kroz trening neuronskih mreža i uz pomoć strojnog učenja, može se stvoriti model koji se prilagođava promjenama u vremenskim uvjetima i kontinuirano poboljšava svoje predikcijske sposobnosti.

Strojno učenje ima ključnu ulogu da "nauči" iz podataka i primijeni ta znanja u predviđanju budućih vremenskih uvjeta. Web scraping nam omogućuje automatsko prikupljanje podataka s različitih internetskih izvora koji su bitni za analizu.

Važnost ovih tehnologija u području prognoze vremena je višestruka. Preciznija predviđanja vremenskih uvjeta omogućuju bolje planiranje i upravljanje aktivnostima koje su osjetljive na vremenske uvjete. Može imati i značajan utjecaj na različite sektore, kao što su poljoprivreda, turizam i mnogi drugi.

Kroz ovaj završni rad stekli smo dublje razumijevanje procesa prognoze vremena, prikupljanja i obrade podataka, razvoja korisničkog sučelja. Umjetna inteligencija, neuronske mreže, strojno učenje i web scraping predstavljaju ključne tehnologije u prognozi vremena. U budućnosti se očekuje daljnji napredak, što će rezultirati još preciznijom prognozom.

8. Literatura

[1.] Zyte, What is Web Scraping?[Online] Dostupno na: https://www.zyte.com/learn/what-is-web-scraping/ (3. 6.2023.) [2.] Mathworks, What is a Neural Network?[Online]. Dosutupno na: https://www.mathworks.com/discovery/neural-network.html (3.6.2023.)[3.]Dominodatalab, What is Anaconda?[Online] Dostupno na: https://www.dominodatalab.com/data-science-dictionary/anaconda (4.6.2023.) [4.] Teradata, What is python?[Online] Dostupno na: https://www.teradata.com/Glossary/What-is-Python (4. 6. 2023.) [5.] Baeldung, Multi-Layer Perceptron vs. Deep Neural Network[Online] Dostupno na: <u>https://www.baeldung.com/cs/mlp-vs-dnn</u> (3. 6. 2023.) [6.]Odsc, Why You Should be Using Jupyter Notebooks [Online] Dostupno na: https://odsc.medium.com/why-you-should-be-using-jupyter-notebooksea2e568c59f2 (5. 6. 2023.) [7] Real Python, Jupyter Notebook: An Introduction[Online] Dostupno na: https://realpython.com/jupyter-notebook-introduction/ (5. 6. 2023.) [8] JavaTpoint, Jupyter Notebook Tutorial[Online] Dostupno na: https://www.javatpoint.com/jupyter-notebook (6. 6. 2023.) [9] IBM, What is machine learning?[Online] Dostupno na: https://www.ibm.com/topics/machine-learning (8. 6. 2023.) [10] Spiceworks, What Is Machine Learning? Definition, Types, Applications, and Trends for 2022[Online] Dostupno na: https://www.spiceworks.com/tech/artificialintelligence/articles/what-is-ml/ (8. 6. 2023.) [11]Investopedia, What Is a Neural Network?[Online] Dostupno na: https://www.investopedia.com/terms/n/neuralnetwork.asp (9. 6. 2023.) [12]Windy.app, What is a weather forecast and how does it work. Meaning, duration, accuracy, more[Online] Dostupno na: https://windy.app/blog/what-is-a-weather-forecast-and-how-it-works.html [9. 6. 2023.] [13] Medium, Machine Learning in Weather Forecasting[Online]

Dostupno na: https://medium.com/meteum/machine-learning-in-weather-forecasting-

<u>fe6ad5b1e8e9</u> (9. 6. 2023.) [14] Scaler, What is Pandas in Python?[Online]

Dostupno na: https://www.scaler.com/topics/pandas/what-is-pandas-in-python/(Citirano: 21.

6. 2023.)

[15] JavaTpoint, Python Pandas Tutorial[Online]

Dostupno na: https://www.javatpoint.com/python-pandas (21. 6. 2023.)

[16]Mygreatlearning, Python NumPy Tutorial – 2023[Online]

Dostupno na: <u>https://www.mygreatlearning.com/blog/python-numpy-tutorial/</u> (21. 6. 2023.)

[17] Tutorailspoint, What is Matplotlib? [Online]

Dostupno na: https://www.tutorialspoint.com/python_data_science/python_matplotlib.htm

(21. 6. 2023.)

[18] Tutorailspoint, What is Scikit-Learn (Sklearn)[Online]

Dostupno na: https://www.tutorialspoint.com/scikit_learn/scikit_learn_introduction.htm

(21. 6. 2023.)

[19]Geegsforgeeks, Introduction to Tkinter[Online]

Dostupno na: https://www.geeksforgeeks.org/introduction-to-tkinter/

(21. 6. 2023.)

[20] Geegsforgeeks, Python datetime module[Online]

Dostupno na: https://www.geeksforgeeks.org/python-datetime-module/ (21. 6. 2023.)

[21]JavaTpoint, PyQt library in Python[Online]

Dostupno na: <u>https://www.javatpoint.com/pyqt-library-in-python</u> (21. 6. 2023.)

[22] Simpliearn, Python Requests: Here's Everything You Should Know[Online]

Dostupno na: https://www.simplilearn.com/tutorials/python-tutorial/python-requests

(25.6.2023.)

[23] Crummy, Beautiful Soup Documentation[Online]

Dostupno na: https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/ (25.6.2023.)

[24] docs.python, CSV File Reading and Writing [Online]

Dostupno na: https://docs.python.org/3/library/csv.html (25.6.2023.)

9.Popis slika

Slika 1. Prikaz procesa web scrapinga	7
Slika 2. Struktura MLP-a	10
Slika 3. Prikaz početne strane anaconda navigator.	11
Slika 4. Prikaz sučelja jupyter notebook-a	12
Slika 5. Prikaz korištenih biblioteka u aplikaciji	14
Slika 6. Prikaz automatskog dohvaćanja podataka	18
Slika 7. Identificirani HTML element	18
Slika 8. Prikaz dohvaćenih podataka u konzoli	19
Slika 9. Prikaz koda za unos podataka u excel	19
Slika 10. Prikaz excel-a s podacima	20
Slika 11. Prikaz koda za glavno sučelje	22
Slika 12. Prikaz glavnog sučelja	23
Slika 13. Prikaz sučelja Treniranje i testiranje	24
Slika 14. Prikaz koda sučelja Treniranje i testiranje	25
Slika 15. Prikaz koda funkcija za odabir i učitavanje podataka	25
Slika 16. Prikaz koda za provjeravanje i pripremu podataka	26
Slika 17. Prikaz poruke s greškom	26
Slika 18. Prikaz koda za zamjenu tekstualnih vrijednosti	26
Slika 19. Prikaz koda podijele podataka na skupove i kreiranje modela	27
Slika 20. Prikaz koda predviđenih izlaznih vrijednosti i spremanja	28
Slika 21. Prikaz koda za prikazivanje poruke	28
Slika 22. Prikaz uspješne poruke	29
Slika 23. Prikaz koda sučelja Statistika	30
Slika 24. Prikaz sučelja Statistika	31
Slika 25. Prikaz koda funkcije r2_mse	31
Slika 26. Prikaz R^2 i MSE	31
Slika 27. Prikaz koda funkcije prikazi_statistiku_2023	32
Slika 28. Prikaz statistike za 2023.godinu.	33
Slika 29. Prikaz dijela koda s promijenjenim DataFrame za 2024.godinu	33
Slika 30. Prikaz statistike za 2024. godinu.	34
Slika 31. Prikaz koda sučelja Vrijeme	35
Slika 32. Prikaz dijela koda funkcije show_weather	36

Slika 33. Prikaz koda funkcije show_next_place	
Slika 34. Prikaz sučelja vrijeme za mjesto Čakovec	
Slika 35. Prikaz koda Vremenska prognoza sučelja	
Slika 36. Prikaz Vremenska prognoza sučelja.	
Slika 37. Prikaz koda funkcije stvar_pred_graph()	40
Slika 38. Prikaz koda funkcije prikazi_grafove()	41
Slika 39. Prikaz koda funckije otvori_graf(mjesto)	41
Slika 40. Prikaz grafa s parametrom najveća temperatura za mjesto Čakovec	42
Slika 41. Prikaz koda funkcije prikazi_trenutno_vrijeme()	
Slika 42. Prikaz koda funkcije otvori_graff()	
Slika 43. Prikaz grafa usporedba 2023 i 2024 za mjesto Varaždin	44
Slika 44. Prikaz koda funkcije prikazi_totalne_oborine	44
Slika 45. Prikaz koda funkcije prikazi_treci_graf()	45
Slika 46. Prikaz koda za stvaranje i prikazivanje gumba na sučelju	45
Slika 47. Prikaz sučelja treniranje-testiranje-pojedinačno	46
Slika 48. Prikaz razlike funkcije testiranje i testiranje-pojedinačno	46
Slika 49. Prikaz druge razlike funkcije testiranje-testiranje-pojedinačno	47
Slika 50. Prikaz predviđenih vrijednosti za 2024 u text editoru	47
Slika 51. Prikaz koda funkcije show_interface()	